

**Doelgroepbeleid Milieu en Industrie
Jaarrapportage 2005
(Samenvattende rapportage)**

Doelgroepbeleid Milieu en Industrie
Jaarrapportage 2005
(Samenvattende rapportage)

Stand van zaken van het Doelgroepbeleid Milieu
en Industrie in Nederland

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding	5
1.1 Kader	5
1.2 Doelstelling	5
1.3 Opbouw rapport	6
2 Doelgroepbeleid Milieu en Industrie	7
2.1 Convenanten en bedrijfstakoverleg	7
2.2 Historie	7
2.3 Systematiek Doelgroepbeleid Milieu en Industrie (werkwijze)	8
2.4 Facilitaire Organisatie Industrie (FO-Industrie)	9
3 Uitvoering van intentieverklaring	10
3.1 Inleiding	10
3.2 Indienen en beoordelen MJV's	10
3.3 Methodiek	11
4 Milieuresultaten	13
4.1 Inleiding	13
4.2 Verandering van klimaat	13
4.3 Verzuring	15
4.4 Verspreiding naar Lucht	16
4.5 Verspreiding naar Water	19
4.6 Vermesting	22
4.7 Overige thema's	23
4.8 Verwijdering	23
4.9 Verstoring	25
4.10 Externe veiligheid	25
4.11 Verdroging	26
4.12 Milieuzorg	26
5 Conclusies	27
Bijlage A	Totstandkoming van Samenvattende rapportage
Bijlage B	Gebruikte afkortingen
Bijlage C	Overzicht gezamenlijk resultaat bedrijfstakken
Bijlage D	Bedrijfstakspecifieke resultaten basismetaalindustrie
Bijlage E	Bedrijfstakspecifieke resultaten chemische industrie
Bijlage F	Bedrijfstakspecifieke resultaten textiel- en tapijtindustrie
Bijlage G	Bedrijfstakspecifieke resultaten zuivelindustrie
Bijlage H	Bedrijfstakspecifieke resultaten papier- en kartonindustrie
Bijlage I	Bedrijfstakspecifieke resultaten olie- en gaswinningsindustrie
Bijlage J	Bedrijfstakspecifieke resultaten rubber- en kunststofverwerkende industrie
Bijlage K	Overzicht stand van zaken per bedrijfstak

Samenvatting

Jaarlijks rapporteren bedrijfstakken die een milieuconvenant hebben afgesloten in het kader van het Doelgroepbeleid Milieu en Industrie aan de Minister van VROM over de voortgang van de door hen te treffen maatregelen in relatie tot de Integrale Milieutaakstellingen (IMT's) binnen deze bedrijfstakken. De onderhavige samenvattende Jaarrapportage 2005 is in opdracht van VROM opgesteld om de Tweede Kamer te informeren over de gezamenlijke voortgang in relatie tot de richtinggevende doelstellingen voor 2010.

Voor het maken van een totaaloverzicht van de gezamenlijk bereikte emissiereductie is gebruik gemaakt van gerapporteerde gegevens van individuele bedrijven van zeven bedrijfstakken: *de basismetaalindustrie, de chemische industrie, de zuivelindustrie, de papier- en kartonindustrie, de textiel- en tapijtindustrie, de olie- en gaswinningsindustrie en de rubber- en kunststofverwerkende industrie*. Dit rapport biedt geen nieuwe inzichten voor afzonderlijke bedrijfstakken.

Voor de overige bedrijfstakken die onderdeel zijn van het DMI (grafische industrie en verpakingsdrukkerijen, en metaalektro industrie) is geen vergelijkbare kwantitatieve informatie over het jaar 2005 voorhanden, omdat deze bedrijfstakken een andere monitoringscyclus hanteren.

Op basis van de sommatie van de emissiecijfers uit de afzonderlijke jaarrapportages van de bedrijfstakken behorende tot de doelgroep industrie is het volgende geconstateerd.

Proces

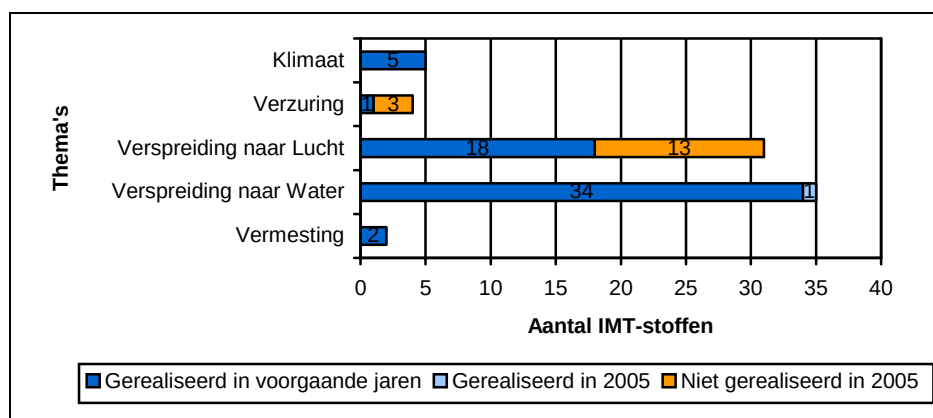
Het percentage milieujaarverslagen over 2005 dat tijdig is ingediend ligt op 64%. Het percentage milieujaarverslagen dat tijdig beoordeeld is, ligt op ca. 90% voor het Wm en Wvo- bevoegd gezag en op 132% voor de directies van Rijkswaterstaat.¹

Doordat voor 2005 de indienings- en beoordelingspercentages berekend zijn op moduleniveau, zijn deze niet te vergelijken met 2004. Het is dus niet mogelijk een inschatting te maken van de trend in indiening en beoordeling. De cijfers geven wel een indicatie dat met name de indiening nog niet altijd tijdig plaatsvindt, wat erop wijst dat de procedurele afspraken met betrekking tot de uitvoering van de convenanten blijvend aandacht vragen.

Milieuresultaten

In onderstaande figuur is een overzicht weergegeven van de gezamenlijk behaalde emissiereducties vergeleken met de IMT-2010. Doelstellingen die niet gerealiseerd worden vormen aandachtspunten voor de uitvoering van het beleid tot en met 2010 en worden verder gemonitord binnen het bedrijfstakoverleg.

Gezamenlijk bereikte emissiereducties per thema

¹ De percentages bij tijdig beoordeelde modules zijn soms hoger dan 100%. Dit komt omdat het percentage de tijdigheid van de beoordeling ten opzichte van de tijdigheid van de indiening laat zien, en bevoegde gezagen in een aantal gevallen modules tijdig beoordelen (voor 1 juni) hoewel deze niet tijdig zijn ingediend (na 1 april).

Toelichting bij figuur op de voorgaande pagina:

Niet gerealiseerd in 2005:	de gerealiseerde reductie in het verslagjaar blijft meer dan 5% achter op de IMT
Gerealiseerd in 2005:	de IMT is gerealiseerd in 2005
Gerealiseerd in voorgaande jaren:	de gerealiseerde reductie in de voorgaande jaren is groter dan de IMT

Hieronder volgt een overzicht van de (gezamenlijke) resultaten per thema of onderwerp.

Een groot deel van de gezamenlijke doelstellingen voor 2010 worden in het jaar 2005 al gerealiseerd.² De doelstellingen die (nog) niet gerealiseerd worden vormen aandachtspunten in de Bedrijfsmilieuplannen (BMP's) tot en met 2010 van de bedrijfstakken in kwestie en betreffen met name verzuring en verspreiding naar lucht. Uit de vergelijking van de emissies van de bedrijfstakken in 2005 met de IMT-2010 blijkt dat:

- Voor het thema 'Verandering van klimaat' worden de gezamenlijke doelstellingen met betrekking tot ozonlaagaantastende stoffen door de Nederlandse industrie gerealiseerd.
- Voor het thema 'Verzuring' worden de gezamenlijke doelstellingen 2010 voor SO₂ (totaal), NO_x (totaal) en NH₃ vooralsnog niet gerealiseerd. Voor VOS wordt de gezamenlijke doelstelling 2010 wel gerealiseerd in 2005.
- Voor de thema's 'Verspreiding naar lucht' en 'Verspreiding naar water' worden door de Nederlandse industrie gezamenlijk voor de meeste stoffen de doelstellingen gerealiseerd. De bedrijfstakken hebben voor die stoffen waarvoor de doelstellingen nog niet gerealiseerd zijn in de volgende BMP-ronde specifiek aandacht gevraagd.
- Voor het thema 'Vermesting' worden door de Nederlandse industrie gezamenlijk de doelstellingen gerealiseerd.

Daarnaast is er een aantal thema's, waarvoor geen IMT's zijn geformuleerd, maar die in het kader van het doelgroepbeleid eveneens jaarlijks worden gemonitord en waarvoor soms wel algemene doelstellingen gelden:

- Voor het thema 'Verwijdering' geldt dat de algemene doelstellingen met betrekking tot het onderwerp afval grotendeels gerealiseerd worden. Dit komt vooral door een afname van het afvalaanbod (preventie) en een toename van hergebruik en nuttige toepassing van afvalstromen. Wat betreft de onderwerpen bodembescherming en bodemsanering is de vraagstelling op basis van de BSB voor 2005 aangepast, waardoor geen vergelijking kan worden gemaakt het voorgaande jaar.
- Met betrekking tot het thema 'Verstoring' is het aantal klachten over geluidhinder in 2005 toegenomen ten opzichte van 2004. Het aantal klachten over geurhinder zijn ongeveer gelijk gebleven vergeleken met 2004.
- Daar waar saneringsmaatregelen voor geur- en geluidhinder moeten worden genomen, is het merendeel van deze maatregelen al uitgevoerd. Externe veiligheid blijft een aandachtspunt, aangezien nog niet alle bedrijven aan de richtlijnen voldoen.
- Voor het thema 'Verdroging' zijn geen doelstellingen geformuleerd. Wel is het totale verbruik voor alle bedrijfstakken van grondwater in 2005 verder afgenomen.
- Voor het thema 'Milieuzorg' tenslotte kan worden opgemerkt dat milieuzorgsystemen nog niet binnen alle onderdelen van de doelgroep industrie volledig worden geïmplementeerd en gecertificeerd. Het hebben van een gecertificeerd milieuzorgsysteem is echter geen doel op zich, maar een hulpmiddel bij het nastreven van milieudoelstellingen.

² Indien in deze rapportage wordt aangegeven dat de IMT-doelstelling 2010 is gerealiseerd, moet feitelijk gelezen worden dat de emissiereductie in 2005 op het gewenste niveau voor 2010 is.

1 Inleiding

1.1 Kader

Vanaf de jaren '80 krijgt het Nederlands Milieubeleid vorm in de Nationaal Milieubeleidsplannen (NMP's). De NMP's wijzen een aantal doelgroepen aan en formuleren doelstellingen die deze doelgroepen rond het jaar 2000 en 2010, samen met de overheid, moeten waarmaken.

Het eerste NMP verscheen in 1989, gevolgd door het NMP+ in 1990, het NMP2 in 1993 en het NMP3 in 1998. Het NMP2 legde vooral nadruk op uitvoering van de eerder geformuleerde beleidsvoornemens. Een belangrijk uitgangspunt was dat iedereen eigen verantwoordelijkheid neemt voor die uitvoering. De kernpunten van het NMP3 zijn het broeikaseffect, verzuring en geluidshinder. Het meest recente NMP (NMP4) dateert van 2001. Het NMP4, getiteld *'Een wereld en een wil'*, geeft voor het thema Verzuring gewijzigde doelstellingen aan voor 2010. Voor de overige doelstellingen is het NMP3 nog steeds van kracht.

In de NMP's zijn doelgroepen aangewezen die prioriteit krijgen in het milieubeleid omdat zij in belangrijk mate bijdragen aan de milieubelasting. Deze doelgroepen zijn: industrie, landbouw, verkeer en vervoer, energiesector, raffinaderijen, bouw, detailhandel en consumenten.

In het doelgroepbeleid industrie zijn bedrijfstakken geselecteerd die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor circa 90% van de milieubelasting van de industrie. Voor deze bedrijfstakken wordt één werkwijze gevolgd om de NMP-doelstellingen te realiseren. Deze werkwijze is in overleg met overheden en brancheorganisaties vastgelegd in een intentieverklaring (ook wel convenanten of milieubeleidsovereenkomsten genoemd) en vormt de basis voor het Doelgroepbeleid Milieu en Industrie.

Per bedrijfstak zijn in de intentieverklaring doelstellingen geformuleerd, de zogenaamde Integrale Milieutaakstellingen (IMT's), ten behoeve van de realisering van de doelstellingen voor de NMP-thema's³ voor 2000 en 2010. Hierbij wordt opgemerkt dat de IMT-2010-doelstellingen als richtinggevend beschouwd moeten worden. De voortgang van het realiseren van deze doelstellingen wordt per bedrijfstak door middel van milieujaarverslagen (MJV's) en bedrijfsmilieuplannen (BMP's) gevolgd. De meeste bedrijfstakken zijn inmiddels de laatste BMP-ronde gestart.

In dit samenvattend rapport worden in opdracht van VROM, de gezamenlijke milieuprestaties van de doelgroep industrie in 2005 behandeld in vergelijking met de doelstellingen voor 2010 en de voortgang ten opzichte van 2004. De Tweede Kamer wordt door de Minister door middel van deze rapportage geïnformeerd over deze voortgang. In Bijlage A is de toestand van dit rapport weergegeven.

1.2 Doelstelling

Het doel van deze rapportage is het geven van een totaaloverzicht van de gezamenlijke milieuprestaties van de doelgroep industrie en de knelpunten die voor de doelgroep industrie overblijven.

Hiervoor is gebruik gemaakt van de goedgekeurde jaarrapportages van zeven bedrijfstakken; de basismetallindustrie, de chemische industrie, de zuivelindustrie, de papier- en kartonindustrie, de textiel- en tapijtindustrie, de olie- en gaswinningsindustrie⁴ en de rubber- en kunststofverwerkende industrie.

Dit rapport bevat geen nieuwe inzichten voor de afzonderlijke bedrijfstakken.

³ De NMP-thema's zijn: Verandering van klimaat, Verzuring, Verspreiding, Vermesting, Verwijdering, Verstoring, Verdroging, en Verspilling.

⁴ De jaarrapportage van de olie- en gaswinningsindustrie is met betrekking tot een aantal tekstuele passages nog in behandeling van het bedrijfstakoverleg.

Voor de grafische industrie en verpakkingsdrukkerijen en de metaalektro industrie is geen vergelijkbare kwantitatieve informatie over het jaar 2005 voorhanden, aangezien deze bedrijfstakken een andere monitoringscyclus hebben.

Voor de betonmortel- en betonproductenindustrie en de vleesindustrie zijn voor 2005 geen jaarrapportages meer opgesteld. Het convenant betonmortel- en betonproductenindustrie is in 2004 succesvol afgerond. Dit convenant liep tot 2003. Het convenant vleesindustrie is in 2006 door de overheden eenzijdig opgezegd, waardoor ook voor deze bedrijfstak geen kwantitatieve informatie over 2005 bekend is.

1.3 Opbouw rapport

Hoofdstuk 2 beschrijft de geschiedenis van het doelgroepbeleid en de werkwijze, die in het kader hiervan gevolgd is. Hoofdstuk 3 behandelt het proces van indienen en beoordelen van milieujaarrapportages in 2006 over het jaar 2005 en de gevolgde methodiek bij het opstellen van de jaarrapportages. Hoofdstuk 4 vergelijkt de resultaten van 2005 met de IMT-2010 en geeft de stand van zaken weer voor de thema's waarvoor geen IMT's zijn opgesteld. Bovendien behandelt het de voortgang ten opzichte van 2004. Tenslotte geeft hoofdstuk 5 als conclusie de bereikte doelen en de resterende aandachtspunten kort weer.

2 Doelgroepbeleid Milieu en Industrie

2.1 Convenanten en bedrijfstakoverleg

Overheden en brancheorganisaties van de geselecteerde bedrijfstakken hebben afspraken gemaakt over langere termijn doelstellingen en de wijze waarop deze gerealiseerd moeten worden. Deze afspraken zijn vastgelegd in een intentieverklaring ook wel convenant, milieubeleidsovereenkomst of milieubeleidsadvies genoemd.

Voor de uitvoering van de intentieverklaring is het bedrijfstakoverleg ingesteld, waarin alle partijen, die de verklaring hebben ondertekend, vertegenwoordigd zijn. Het bedrijfstakoverleg bestaat in principe uit een overleggroep en een projectgroep. In de overleggroep participeren de bestuurders van overheden en brancheorganisaties. De projectgroep is belast met de praktische begeleiding van de uitvoering van het convenant. Verschillende werkgroepen behandelen gedetailleerdere kwesties en rapporteren hierover in de projectgroep.

Het bedrijfstakoverleg is belast met de volgende taken:

- Algemene begeleiding bij de uitvoering van de intentieverklaring.
- Indien van toepassing: het opstellen en beheren van een hand- of werkboek.
- Monitoring van de uitvoering van de intentieverklaring.
- Toetsing van resultaten aan de IMT.
- Analyse van knelpunten bij de realisatie van de intentieverklaring.
- Rapportage over de uitvoering aan de minister van VROM en, afhankelijk van de bedrijfstak, aan bewindslieden van andere ministeries.

2.2 Historie

De ondertekening van het convenant van de basismetaalindustrie op 10 maart 1992 was de eerste mijlpaal in het Doelgroepbeleid Milieu en Industrie.

Eind 2000 hebben de meest recente ondertekeningen (van de rubber- en kunststofverwerkende industrie en vleesindustrie) plaatsgevonden, waarmee er op dit moment sprake is van elf convenanten.

In Tabel 1 is per bedrijfstak weergegeven voor welke aanpak is gekozen, wanneer het convenant is ondertekend en welke partij het voorzitterschap van het bedrijfstakoverleg op zich genomen heeft.

Tabel 1 Geselecteerde bedrijfstakken voor het Doelgroepbeleid Milieu en Industrie

Bedrijfstak	Werkwijze	Datum ondertekening	Voorzitter
Basismetaalindustrie	BMP's	10-03-1992	IPO
Chemische industrie	BMP's	02-04-1993	IPO
Grafische industrie en verpakkingdrukkerijen	Handboek milieumaatregelen	08-04-1993	VNG
Zuivelindustrie	BMP's	06-07-1994	IPO
Metalektro industrie	BMP's op basis van werkboek	19-04-1995	VNG
Textiel- en tapijtindustrie	BMP's op basis van werkboek	08-03-1996	UvW
Papier- en kartonindustrie	BMP's	08-03-1996	IPO
Betonmortel- en betonproductenindustrie*	BMP's op basis van werkboek	27-08-1998	IPO
Vleesindustrie**	BMP's op basis van werkboek	22-12-2000	VNG

Bedrijfstak	Werkwijze	Datum ondertekening	Voorzitter
Rubber- en kunststofverwerkende industrie	- BMP's voor bedrijven die circa 80% van de bedrijfstakemissie veroorzaken - Werkboek milieumaatregelen voor de overige bedrijven	22-12-2000	VNG
Olie- en gaswinningsindustrie	BMP's	02-06-1995	VROM

Toelichting:

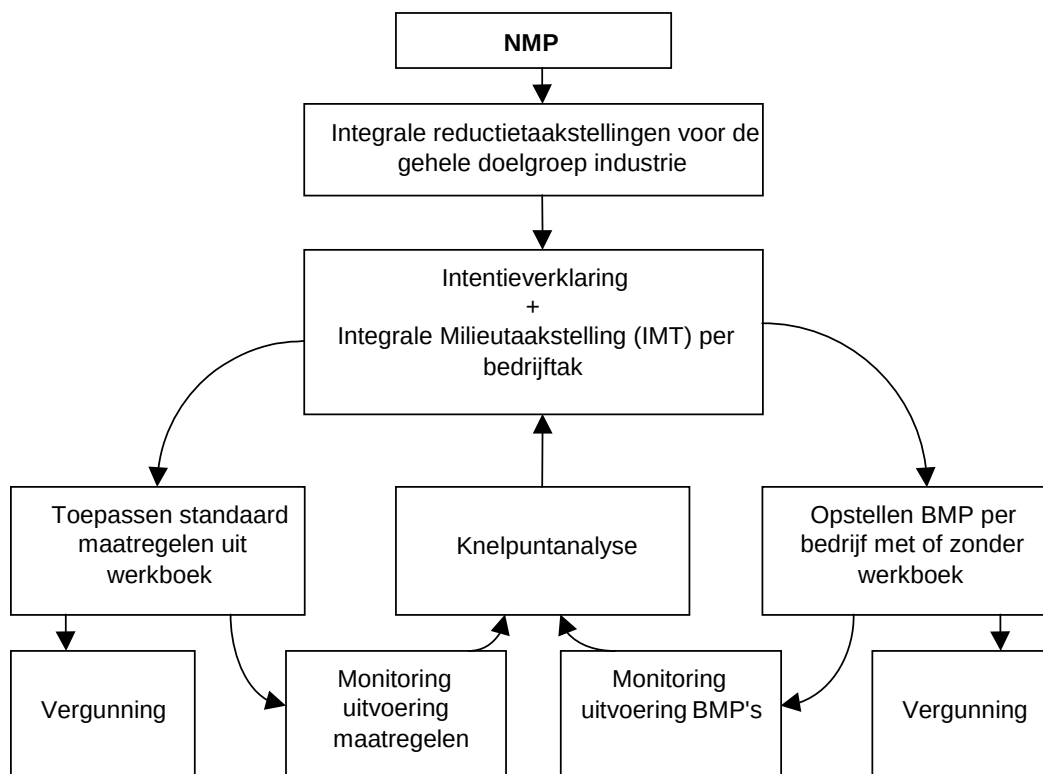
* Voor de betonmortel- en betonproductenindustrie was 2003 het laatste rapportagejaar. Het Milieubeleidsadvies (MBA) had een looptijd tot eind 2003. In gezamenlijk overleg is besloten om hieraan geen vervolg te geven

** Het convenant met de vleesindustrie is per 2 maart 2006 eenzijdig door de overheden opgezegd.

2.3 Systematiek Doelgroepbeleid Milieu en Industrie (werkwijze)

In Figuur 1 is weergegeven hoe de verschillende activiteiten van het bedrijfstakoverleg en de individuele bedrijven met elkaar samenhangen. Vervolgens wordt een toelichting op de gehanteerde systematiek gegeven.

Figuur 1 Systematiek Doelgroepbeleid Milieu en Industrie

Bedrijfsmilieuplan

De bedrijven die onder de verschillende convenanten vallen, stellen op grond van de afspraken in de intentieverklaring in principe een bedrijfsmilieuplan (BMP) op. De uitzonderingen hierop zijn de bedrijfstakken metaalektro en grafische industrie en verpakingsdrukkerijen, deze werken met werkboeken waarin standaard milieumaatregelen zijn beschreven.

De inhoud en de verdere uitwerking van het BMP verschilt naar aard en omvang van de bedrijfstak. Wanneer de productieprocessen in de bedrijfstak onderling sterk verschillen zal ook de milieubelasting variëren. Om hier aan nadere invulling te geven stellen de bedrijven een op de bedrijfssituatie toegesneden BMP op.

Voor de bedrijfstakken waar de productieprocessen een grote overeenkomst vertonen, is een werkboek opgesteld, waarin de verschillende bewerkingsprocessen zijn opgenomen. Per bewerkingsproces worden milieumaatregelen beschreven, die voldoen aan de Stand der Techniek en die gericht zijn op de realisatie van de IMT. Voorbeelden van bedrijfstakken waarbij dit het geval is, zijn de grafische industrie en verpakkingsdrukkerijen en de metalektr-industrie.

Milieujaarverslag

Jaarlijks stellen de bedrijven een milieujaarverslag (MJV) op waarin de vorderingen over de desbetreffende verslagperiode worden weergegeven. Het MJV geeft de milieuresultaten bij bedrijven weer waardoor het bedrijfstakoverleg de voortgang van de in de BMP's voorgenomen maatregelen kan volgen. Bovendien sommeert het bedrijfstakoverleg alle MJV's en BMP's. Het resultaat hiervan wordt vervolgens vergeleken met de IMT voor de bedrijfstak.

Wanneer het aantal bedrijven dat tot een bedrijfstak behoort erg groot is, vindt er periodiek een toetsing plaats door middel van een onderzoek bij een representatieve steekproef van de bedrijven. Dit is de praktijk voor bijvoorbeeld de Grafische industrie en de Metalektr-industrie. Bedrijven in deze bedrijfstakken leveren geen MJV in. Het toetsingskader voor de bedrijfstak vormt de IMT die op bedrijfstakniveau is geformuleerd. Indien de IMT niet of niet voldoende wordt gerealiseerd, inventariseert het bedrijfstakoverleg welke knelpunten zich voordoen en hoe deze kunnen worden opgelost.

Ten behoeve van het opstellen van het MJV over de desbetreffende verslagperiode stelt FO-Industrie jaarlijks een format beschikbaar aan bedrijven waarin de kwantitatieve gegevens in tabelvorm moeten worden gerapporteerd. De door bedrijven opgestelde verslagen worden bij het bevoegd gezag ingediend. Het merendeel van de bedrijven gebruikt hiervoor het elektronisch milieujaarverslag: het e-MJV.

2.4 Facilitaire Organisatie Industrie (FO-Industrie)

Ter ondersteuning van de uitvoering van het Doelgroepbeleid Milieu en Industrie is de Facilitaire Organisatie Industrie (FO-Industrie) in het leven geroepen. FO-Industrie is in 1993 opgericht door de Ministeries van VROM, Verkeer en Waterstaat, het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Unie van Waterschappen (UvW).

FO-Industrie begeleidt de uitvoering van het Doelgroepbeleid Milieu en Industrie en ondersteunt medewerkers bij gemeenten, provincies, waterschappen en regionale directies van Rijkswaterstaat. FO-Industrie is onder andere belast met de volgende taken:

- Secretariaat voeren van de overleg-, project- en werkgroepen van de betrokken bedrijfstakken (het bedrijfstakoverleg).
- Monitoren van de uitvoering op bedrijfstakniveau.
- Centraal registreren en sommeren van BMP's en MJV's.
- Signaleren en analyseren knelpunten in de uitvoering.
- Opstellen van rapportages aan het bedrijfstakoverleg.
- Voorlichting en instructie Doelgroepbeleid Milieu en Industrie.
- Het beheren van de e-MJV-helpdesk.

Alle activiteiten worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het bedrijfstakoverleg of de Stuurgroep FO-Industrie, waarin de betrokken overheden zijn vertegenwoordigd.

3 Uitvoering van intentieverklaring

3.1 Inleiding

In de volgende paragrafen wordt beschreven welke afspraken met betrekking tot het indienen en beoordelen van de MJV's zijn gemaakt en hoe deze afspraken zijn nagekomen.

3.2 Indienen en beoordelen MJV's

De bedrijven binnen de eerder genoemde zeven bedrijfstakken rapporteren via het MJV over de activiteiten die zij hebben ondernomen in het kader van de resultaatsverplichtingen die voortvloeien uit het betreffende convenant. Daarnaast zijn vanaf 1999 circa 250 bedrijven in het kader van het Besluit Milieuverslaglegging verplicht om een MJV op te stellen. In deze samenvattende rapportage zijn alleen de MJV's meegenomen van die bedrijven die bij een convenant zijn aangesloten. Voor bedrijven die vallen onder het Besluit Milieuverslaglegging stelt FO-Industrie op dit moment voor het eerst een samenvattende rapportage op.

Afgesproken is dat een inrichting het MJV over een rapportagejaar uiterlijk 1 april in het jaar na het rapportagejaar bij het bevoegd gezag indient en dat het bevoegd gezag het MJV uiterlijk op 1 juni van dat jaar (of twee maanden na indiening door het bedrijf) beoordeelt.

In Tabel 2 is per bedrijfstak weergegeven hoe tijdig de MJV's over het jaar 2005 zijn ingediend en beoordeeld. Daarbij wordt opgemerkt dat in 2005 voor het eerst de splitsing naar de verschillende bevoegde gezagen is gemaakt, namelijk naar Wm-bevoegd gezag (provincie, gemeente of milieudienst) en naar Wvo-bevoegd gezag⁵ (waterschappen, zuiveringsschappen, hoogheemraadschappen en de directies van Rijkswaterstaat).

Tabel 2 Overzicht van tijdigheid indiending MJV's per bedrijfstak in 2005

		Basismetallindustrie	Chemische industrie	Zuivelindustrie	Papier- en kartonindustrie	Textiel- en tapijtindustrie	Olie- en gaswinnings-industrie*	Rubber- en kunststofver-werke industrie	Totaal van de zeven bedrijfstakken over 2005
Totaal aantal modules in de jaarrapportage van bedrijfstak over 2005	Wm	120	409	217	100	141	36	220	1243
	Wvo	34	130	92	36	109	-	13	414
	Rws	14	94	5	14	-	-	2	129
Totaal aantal ingediende modules		118	596	306	150	170	36	209	1585
Aantal modules ingediend vóór 1 april 2006		69	396	208	123	113	28	98	1008
Percentage tijdig ingediende modules t.o.v. het totaal aantal ingediende modules		58%	66%	68%	82%	66%	78%	47%	64%
Percentage modules elektro-nisch (e-MJV) ingediend		97%	90%	95%	97%	96%	-	100%	94%

* De olie- en gaswinningsindustrie levert het milieujaarverslag niet via het e-MJV in, waardoor er bij deze rapportages geen onderscheid gemaakt wordt op moduleniveau. Aangezien gegevens aangeleverd worden voor lucht, water, afval en lokale thema's wordt in deze tabel uitgegaan van 4 modules per bedrijf; er zijn 9 operators.

⁵ Niet alle bedrijven lozen op water, dus is het aantal MJV's en modules voor Wvo-bevoegde gezagen lager.

Uit Tabel 2 blijkt dat 64% van alle modules tijdig is ingeleverd. In 2004 werd 51% van de MJV's tijdig ingediend. Aangezien het indieningspercentage over 2005 voor het eerst op moduleniveau is berekend, is er geen vergelijking te maken met de cijfers over 2004. Vanaf de rapportage over 2006 zal wel weer een vergelijking mogelijk zijn met de cijfers over 2005.

Van alle ingediende modules is 94% elektronisch ingeleverd.

In Tabel 3 worden de prestaties van de verschillende bevoegde gezagen tegen elkaar afgezet.

Tabel 3 Overzicht van tijdigheid beoordeling MJV's per bedrijfstak in 2005

		Basismetaleindustrie	Chemische industrie	Zuivelindustrie	Papier- en kartonindustrie	Textiel- en tapijtindustrie	Olie- en gaswinnings-industrie*	Rubber- en kunststofverwerking industrie	Totaal van de zeven bedrijfstakken over 2005
Aantal tijdig ingediende modules	Wm	45	253	140	80	65	28	92	703
	Wvo	18	82	65	32	48	-	6	251
	Rws	6	61	3	11	0	-	0	81
Aantal modules beoordeeld vóór 1 juni 2006	Wm	81	292	108	83	31	0	37	632
	Wvo	19	94	49	27	38	-	5	232
	Rws	11	79	4	12	0	-	1	107
Percentage tijdig beoordeelde modules t.o.v. het aantal tijdig ingediende modules	Wm	180%	115%	77%	104%	48%	0%	40%	90%
	Wvo	106%	115%	75%	84%	79%	-	83%	92%
	Rws	183%	130%	133%	109%	-	-	100%	132%
Percentage totaal elektronisch (e-MJV) beoordeeld		97%	88%	90%	97%	96%	-	94%	92%

Uit Tabel 3 blijkt dat wat de beoordeling betreft, de drie bevoegde gezagen verschillend hebben gepresteerd. De percentages bij tijdig beoordeelde modules zijn in sommige gevallen hoger dan 100%. Dit komt omdat het percentage de tijdigheid van de beoordeling ten opzichte van de tijdigheid van de indiening laat zien, en bevoegde gezagen in een aantal gevallen modules tijdig beoordelen (voor 1 juni) hoewel deze niet tijdig zijn ingediend (na 1 april).

Wm- en Wvo-bevoegde gezagen hebben in iets meer dan 90% van de gevallen de tijdig ingediende modules ook tijdig beoordeeld. De directies van Rijkswaterstaat hebben een beoordelingspercentage 132%.

Van alle beoordelingen is 92% elektronisch gebeurd. Beoordeling kan slechts elektronisch gebeuren als de indiening elektronisch is gebeurd. Bijna alle elektronisch ingediende modules zijn ook elektronisch beoordeeld.

3.3 Methodiek

FO-Industrie neemt alleen door het bevoegd gezag beoordeelde MJV's in behandeling. Indien niet het volledige verslag gevalideerd of beschikbaar is, worden de laatst bekende beoordeelde resultaten van voorgaande jaren gebruikt.

Tabel 4 geeft een overzicht van het aantal MJV's dat in deze overkoepelende totaalrapportage is meegenomen. Uit de tabel blijkt dat het aantal volledig door het bevoegd gezag gevalideerde MJV's iets is toegenomen ten opzichte van 2004.

Tabel 4 Overzicht aantal meegetelde MJV's van inrichtingen per bedrijfstak

	Aantal volledige gevalideerde MJV's over 2005	Aantal MJV's waarvan (deels) gegevens over eerdere jaren zijn gebruikt	Totaal aantal meegenomen MJV's voor jaarrapportage 2005
Basismetalaalindustrie	23	13	36
Chemische industrie	83	35	118
Zuivelindustrie	45	18	63
Papier- en kartonindustrie	27	0	27
Textiel- en tapijtindustrie	12	25	37
Olie- en gaswinningsindustrie	9	0	9
Rubber- en kunststofverwerkende industrie	27	23	50
Totaal van zeven bedrijfstakken over 2005	226	114	340
Totaal van zeven bedrijfstakken over 2004	230	110	340

4 Milieuresultaten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden, per milieuthema, de emissiereducties tot en met 2005 gepresenteerd, opgeteld voor alle bedrijfstakken die tot de convenanten behoren.

Deze gezamenlijk bereikte emissiereductie is berekend door de totale emissie in 2005 af te zetten tegen de totale emissie in het basisjaar (1985). De emissiereductie tot en met 2005 is vervolgens vergeleken met de gezamenlijke, richtinggevende IMT-2010⁶ (en indien relevant met de IMT-2000). Daarnaast is de bereikte emissiereductie tot en met 2005 vergeleken met de in 2004 bereikte resultaten.

Uit deze vergelijkingen komt naar voren welke milieuprestaties door de doelgroep industrie zijn behaald en welke knelpunten voor de doelgroep industrie als geheel overblijven.^{7 8 9}

NB: In de tabellen die in dit hoofdstuk zijn opgenomen, wordt naast het wel of niet behalen van doelstellingen ook aangegeven in welke mate de bedrijfstak bijdraagt aan de gehele emissie van een stof in dat jaar.

Dit cijfer, dat tussen haakjes onder de mate van realisatie wordt weergegeven, ligt tussen de 0 en 100%. Als er in een tabel bij een bedrijfstak geen gegevens zijn ingevuld, betekent dit dat er voor die stof binnen de bedrijfstak geen IMT is opgesteld.

4.2 Verandering van klimaat

Het thema Verandering van Klimaat omvat zowel de problematiek van het door de mens versterkte broeikaseffect als de aantasting van de ozonlaag.

Bij het versterkte broeikaseffect spelen het energiegebruik en de daarmee samenhangende CO₂-emissies een cruciale rol. De rapportage over de bereikte energie-efficiency verloopt langs een apart spoor. In dit rapport zijn dan ook geen gegevens van CO₂-emissies opgenomen en worden slechts de gegevens ten aanzien van ozonlaagaantastende stoffen behandeld.

Voor de bedrijven in de verschillende bedrijfstakken kan wat betreft energie-efficiencyverbetering in 2005 sprake zijn van drie opties:

- De meerjarenafpraak energie-efficiencyverbetering (MJA2) is getekend.
- Er wordt deelgenomen aan het convenant Benchmarking Energie-efficiency.
- De energie-efficiencyverbetering is in de vergunning opgenomen.

Binnen de zuivelindustrie zijn de plannen voor energie-efficiency en voor milieugerelateerde onderwerpen geïntegreerd. Voor de rubber- en kunststofverwerkende industrie wordt de mogelijkheid voor verdere integratie eveneens onderzocht.

Ozonlaagaantastende stoffen

De industrie is over het geheel een belangrijke doelgroep met betrekking tot het thema Verandering van Klimaat (emissies van ozonlaagaantastende stoffen).

⁶ De gezamenlijke IMT is berekend, omdat per bedrijfstak verschillende doelstellingen voor een stof kunnen zijn gelden en het aandeel per bedrijfstak in de totale emissies verschillend kan zijn. Voor de berekening is per bedrijfstak, per thema en per stof een doel voor 2010 berekend, in absolute kilo's die maximaal geëmitteerd mogen worden. Na het totaliseren hiervan is dit afgezet tegen de emissies in het basisjaar 1985. Op basis hiervan is per stof een IMT-2010 berekend die geldt voor de gezamenlijke bedrijfstakken.

⁷ In Bijlage C is de gezamenlijk bereikte emissiereductie in tabelvorm uitgezet tegen de gezamenlijke, richtinggevende IMT-2010 voor de afzonderlijke bedrijfstakken.

⁸ In Bijlage C bevat daarnaast de cijfers voor lokale thema's. Aangezien voor dit thema weinig IMT's uitgewerkt zijn, wordt in de tekst meestal de vergelijking met het vorige jaar gemaakt.

⁹ In Bijlage D tot en met Bijlage J zijn de emissiereducties van de individuele bedrijfstakken weergegeven.

Geschat wordt dat bedrijven, die vallen onder de convenanten van het DMI en het Besluit milieuverlaglegging in 2000 samen verantwoordelijk zijn voor meer dan 80 á 90% van de industriële milieubelasting in deze categorie.

De emissies tetrachloormethaan en 1,1,1,-trichloorethaan worden volledig veroorzaakt door de industrie. Voor de emissie van CFK's, HCFC's en halonen is het aandeel van de industrie minder duidelijk, aangezien bedrijven niet verplicht zijn de emissie van CFK's en halonen te rapporteren, indien aanvulling van lekverliezen uit geregenereerde voorraad afkomstig is.

Tabel 5 laat de emissiereducties zien die in de categorie ozonlaagaantastende stoffen een bijdrage leveren aan Verandering van Klimaat.

Tabel 5 Stand van zaken in 2005 m.b.t. realisatie doelstellingen 2010 thema Verandering Klimaat

	Gezamenlijk bereikte reductie in 2005 (t.o.v. 1985)	Berekende IMT-2010 in 2005 (t.o.v. 1985)	Realisatie IMT-2010 in 2005 ('Overall')	Realisatie IMT-2010 in 2005 per bedrijfstak (% aandeel emissie in 2005*)						
				Basismetallindustrie	Chemische industrie	Zuivelindustrie	Textiel- en tapijt-industrie	Papier- en karton-industrie	Rubber- en kunststof-verwerkende industrie	Olie- en gaswinnings-industrie
Verandering van Klimaat										
CFK	100%	100%	+	+	+	+				+
				(1)	(99)	(0)				(0)
HCFK	97%	77%	++			+			++	++
						(46)			(3)	(51)
Halonen	100%	99%	+	+	+	+				-
				(0)	(0)	(0)				(100)
Tetrachloormethaan	99%	100%	+		+					
					(100)					
1,1,1,-trichloorethaan	100%	100%	+	+	+					
				(0)	(100)					

Toelichting:

- de gerealiseerde reductie in het verslagjaar blijft meer dan 5% achter op de IMT.
- + de gerealiseerde reductie in het verslagjaar verschilt 5% of minder (naar boven of naar beneden) met de IMT.
- ++ de gerealiseerde reductie in het verslagjaar is meer dan 5% groter dan de IMT.
- * Dit is het deel van de totale emissie van de zeven bedrijfstakken dat door de beschreven bedrijfstak(ken) in 2005 geëmitteerd wordt.

Uit Tabel 5 kan worden afgeleid dat voor alle ozonlaagaantastende stoffen de gezamenlijke doelstellingen 2010 in 2005 worden gerealiseerd. Ook wordt bij zo goed als elke bedrijfstak aan de doelstellingen binnen dit thema voldaan.

Door de Olie- en gaswinningsindustrie wordt in 2005 niet aan de doelstelling voor halonen voldaan. De emissie van halonen is te wijten aan incidenteel afblazen of lekkages die geconstateerd zijn tijdens onderhoudswerkzaamheden. Verwacht wordt dat in 2010 wel weer aan de doelstelling voldaan wordt.

4.3 Verzuring

Verzuring is het gevolg van verontreinigingen van lucht met verzurende stoffen die bijdragen aan zure depositie en aan de vorming van ozon op leefniveau.

Het verzuringbeleid is gericht op vermindering van emissie van zwaveldioxide (SO₂), stikstof-oxiden (NO_x), ammoniak (NH₃) en vluchtige organische stoffen, exclusief methaan (NMVOS = niet methaan VOS).

Tabel 6 laat de emissiereducties zien op het gebied van Verzuring.

Tabel 6 Stand van zaken in 2005 m.b.t. realisatie doelstellingen 2010 thema Verzuring

	Gezamenlijk bereikte reductie in 2005 (t.o.v. 1985)	Berekende IMT-2010 in 2005 (t.o.v. 1985)	Realisatie IMT-2010 in 2005 ('Overall')	Realisatie IMT-2010 in 2005 per bedrijfstak (% aandeel emissie in 2005*)						
				Basismetalaalindustrie	Chemische industrie	Zuivelindustrie	Textiel- en tapijt-industrie	Papier- en karton-industrie	Rubber- en kunststof-verwerkende industrie	Olie- en gaswinnings-industrie
Verzuring										
SO ₂ (totaal)	76%	90%	-	- (66)	+ (32)	+ (0)	- (0)	- (0)		- (1)
NO _x (totaal)	62%	90%	-	- (27)	- (51)	- (2)	- (0)	- (6)		- (14)
NH ₃	71%	81%	-	- (4)	- (93)	- (1)	+ (1)	++ (1)		
NMVOS**	40%	30%	++	++ (5)	++ (53)		++ (0)		- (10)	- (32)

Toelichting:

- de gerealiseerde reductie in het verslagjaar blijft meer dan 5% achter op de IMT.
- + de gerealiseerde reductie in het verslagjaar verschilt 5% of minder (naar boven of naar beneden) met de IMT.
- ++ de gerealiseerde reductie in het verslagjaar is meer dan 5% groter dan de IMT.
- * Dit is het deel van de totale emissie van de zeven bedrijfstakken dat door de beschreven bedrijfstak(ken) in 2005 geëmitteerd wordt.
- ** Voor NMVOS is de IMT-2010 weergegeven als reductie ten opzichte van de IMT-2000

De doelgroep industrie is voor het thema Verzuring relevant ten aanzien van de emissies van SO₂, NO_x en NMVOS (met een aandeel van respectievelijk circa 53%, 11% en 23% in de totale landelijke emissie.¹⁰ De verdeling van de bijdragen van de verschillende bedrijfstakken in de emissies van de stoffen onder dit thema is als volgt:

- Voor SO₂ is de basismetallindustrie de belangrijkste bedrijfstak met een aandeel in de emissie van 66%. Zowel in het lopende BMP-4 traject als bij het NEC-plafond wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de SO₂-emissies van de basismetallindustrie in relatie tot de doelstellingen voor 2010.
- Voor NO_x zijn de basismetallindustrie en de chemische industrie de belangrijkste bedrijfstakken met respectievelijk 27% en 51% van de emissie. Voor het reduceren van de NO_x-emissies is aanvullend de handel in NO_x-emissierechten ontwikkeld. Voor de olie- en gaswinningsindustrie zal vanaf 2009 ook voor de off-shore (nu alleen onshore) gebruik worden gemaakt van verhandelbare emissierechten. In de lopende BMP-4-trajecten wordt hier aandacht voor gevraagd.

¹⁰ Vooronderzoek evaluatie 10 jaar Doelgroepenbeleid Milieu en Industrie, (FO-Industrie, R030626i).

- Voor NH₃ is de chemische industrie de belangrijkste bedrijfstak met een aandeel in de emissie van 93%. De Nederlandse industrie heeft echter slechts een aandeel van 2% in de totale Nederlandse emissie. Voor de emissie van NH₃ is landbouw de belangrijkste sector.

De realisatie van de IMT 2010-doelstellingen is als volgt:

- Voor de verzurende stoffen worden in 2005 de gezamenlijke doelstellingen 2010 voor SO₂ (totaal), NO_x (totaal) en NH₃ vooralsnog niet gerealiseerd.
- Voor NMVOS wordt de gezamenlijke doelstelling 2010 in 2005 gerealiseerd (zie Tabel 6).
 - Voor de rubber- en kunststofverwerkende industrie en de olie- en gaswinningsindustrie wordt voor NMVOS nog niet aan de NEC-richtlijn voldaan. Deze richtlijn houdt een reductie in van 30% ten opzichte van de IMT-doelstelling in 2000. Voor de olie- en gaswinningsindustrie werd de IMT van NMVOS in 2004 nog wel behaald.
 - De gestegen emissies voor 2005 werden veroorzaakt door een bijstelling in getallen naar aanleiding van 4 jaarlijkse emissiemetingen. Daarnaast is de emissie gestegen door sterke condensaatproductie.

4.4 Verspreiding naar Lucht

In de IMT zijn reductiedoelstellingen opgenomen voor de Verspreiding naar Lucht van verschillende stoffen. Deze 31 stoffen zijn onder andere geselecteerd op basis van de lijst van prioritaire stoffen.

Uit onderzoek blijkt dat het aandeel van de doelgroep industrie in de landelijk emissie in ieder geval voor tien stoffen over het algemeen groot is: koolmonoxide (CO), benzeen, toluen, polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK), fijn stof, fluoriden, cadmium (Cd), zink (Zn), lood (Pb) en kwik (Hg).¹¹ Het aandeel van de industrie in de emissie van de zware metalen (Cd, Zn, Pb en Hg) en fluoriden is groter dan 50%. Voor de stoffen koolstofmonoxide (CO), toluen, PAK en fijn stof is het aandeel een vijfde tot een derde van de landelijke emissie en voor benzeen is het aandeel slechts beperkt (4%).

De verdeling van de bijdragen van de verschillende bedrijfstakken in de emissies van de stoffen onder dit thema is als volgt:

- De basismetaalindustrie is met name verantwoordelijk voor de industriële emissies van arseen (100%), cadmium (49%), chroom (94%), fluoriden (89%), koolmonoxide (83%), koper (87%), lood (92%), fijn stof (58%), zink (86%) en zwavelwaterstof (96%).
- De chemische industrie is (mede) verantwoordelijk voor de industriële emissies van benzeen (94%), cadmium (51%), etheen (97%), fijn stof (39%) en totaal chloorbenzenen (100%).

Tabel 7 laat de emissiereducties zien op het gebied van Verspreiding naar Lucht. De realisatie van de IMT 2010-doelstellingen is als volgt:

- Voor 13 van de 31 stoffen uit de lijst van prioritaire stoffen worden de doelstellingen in 2005 vooralsnog niet gerealiseerd. Dit betreft arseen, benzeen, cadmium, chroom, etheen, fluoriden, koolmonoxide, koper, lood, fijn stof, totaal chloorbenzeen, zink en zwavelwaterstof.
- PAK en kwik behoren ook tot de stoffen waarvan het aandeel van de doelgroep industrie in de landelijk emissie groot is; hiervoor worden de doelstellingen in 2005 al wel gerealiseerd.

Voor de stoffen waarbij de doelstellingen voor 2010 vooralsnog niet worden gerealiseerd, geldt dat de verantwoordelijke bedrijfstakken in het lopende BMP-traject gevraagd is specifiek aandacht te besteden aan het terugdringen van de emissies van deze stoffen.

¹¹ Vooronderzoek evaluatie 10 jaar Doelgroepenbeleid Milieu en Industrie, (FO-Industrie, R030626i).

Tabel 7 Stand van zaken in 2005; realisatie doelstellingen 2010 thema Verspreiding naar Lucht

	Gezamenlijk bereikte reductie in 2005 (t.o.v. 1985)	Berekende IMT-2010 in 2005 (t.o.v. 1985)	Realisatie IMT-2010 in 2005 ('Overall')	Realisatie IMT-2010 in 2005 per bedrijfstak (% aandeel emissie in 2005*)						
				Basismetaalindustrie	Chemische industrie	Zuivelindustrie	Textiel- en tapijt-industrie	Papier- en karton-industrie	Rubber- en kunststof-verwerkende industrie	Olie- en gaswinnings-industrie
Verspreiding naar Lucht										
Acroleïne (acrylaldehyde)	93%	90%	+		+(100)					
Acrylonitril	98%	97%	+		+(100)					
Arseen	64%	70%	-	-(100)						
Benzeen	87%	98%	-	-(6)	-(94)		+(0)			
Cadmium	25%	80%	-	-(49)	-(51)					
Chloorfenolen	100%	90%	++				++(100)			
Chroom	74%	90%	-	-(94)	++(6)					
1,2- Dichloorethaan	98%	90%	++		++(100)					
Dichloormethaan	93%	90%	+	-(10)	+(90)					
Dioxines en furanen (PCDD's en PCDF's)	95%	90%	+	+(10)	++(90)					
Etheen	76%	90%	-	-(2)	-(97)		-(0)			
Ethyleenoxide (Oxiraan)	95%	95%	+		+(100)					
Fenol en fenolaten	76%	50%	++	++(3)	++(97)					
Fluoride	43%	99%	-	-(89)	-(11)					
Formaldehyde	93%	90%	+	++(0)	++(29)			-(71)		
Koolmonoxide	45%	90%	-	-(83)	-(15)	++(0)	-(0)	-(2)		

	Gezamenlijk bereikte reductie in 2005 (t.o.v. 1985)	Berekende IMT-2010 in 2005 (t.o.v. 1985)	Realisatie IMT-2010 in 2005 ('Overall')	Realisatie IMT-2010 in 2005 per bedrijfstak (% aandeel emissie in 2005*)						
				Basismetallindustrie	Chemische industrie	Zuivelindustrie	Textiel- en tapijt-industrie	Papier- en karton-industrie	Rubber- en kunststof-verwerkende industrie	Olie- en gaswinnings-industrie
Koper	56%	80%	-	- (87)	+ (13)					
Kwik	86%	70%	++	- (100)	++ (0)					
Lood	51%	70%	-	- (92)	+ (8)					
Nikkel	92%	80%	++		++ (100)					
Stof (fijn)	84%	95%	-	- (58)	- (39)	+ (3)	+ (0)	+ (0)		
Styreen	97%	60%	++		++ (96)		++ (4)			
Totaal Chloorbenzenen	59%	90%	-		- (100)		++ (0)			
Tetrachlooretheen (PER)	100%	99%	+		+ (100)		+ (0)			
Tolueen	92%	90%	+	++ (2)	+ (98)		+ (0)			
Totaal PAK's (10 van VROM)	96%	99%	+	+ (85)	+ (15)					
Trichlooretheen	96%	50%	++	++ (0)	++ (10)		++ (90)			
Trichloormethaan (chloroform)	99%	90%	++		++ (100)					
Vinylchloride	94%	90%	+		+ (100)					
Zink	70%	80%	-	- (86)	+ (15)					
Zwavelwaterstof	75%	90%	-	- (96)	++ (4)					

Toelichting:

- de gerealiseerde reductie in het verslagjaar blijft meer dan 5% achter op de IMT.
- + de gerealiseerde reductie in het verslagjaar verschilt 5% of minder (naar boven of naar beneden) met de IMT.
- ++ de gerealiseerde reductie in het verslagjaar is meer dan 5% groter dan de IMT.
- * Dit is het deel van de totale emissie van de zeven bedrijfstakken dat door de beschreven bedrijfstak(ken) in 2005 geëmitteerd wordt.

4.5 Verspreiding naar Water

In de IMT zijn reductiedoelstellingen opgenomen voor de Verspreiding naar Water van verschillende stoffen. Deze 35 stoffen zijn onder andere geselecteerd op basis van de lijst van prioritaire stoffen.

De industrie is over het algemeen genomen een belangrijke doelgroep met betrekking tot het thema Verspreiding naar Water. Uit onderzoek blijkt dat het aandeel van de doelgroep industrie in de landelijk emissie in ieder geval voor vier stoffen over het algemeen groot is: koper (Cu), zink (Zn), nikkel (Ni) en chroom (Cr).¹² Voor de stoffen chroom en nikkel is de industrie de doelgroep met het grootste aandeel in de landelijke emissie (respectievelijk 34% en 41%). Het aandeel van de doelgroep industrie in de emissie van koper en zink ligt net boven de 10% (respectievelijk 14% en 12%).

Tabel 8 laat zien dat voor alle 35 stoffen de doelstellingen 2010 voorsnog worden gehaald. Voor verschillende bedrijfstakken kan een aantal bijzonderheden worden opgemerkt:

- Binnen de basismetaalindustrie wordt de IMT-2010 voor cadmium in 2005 behaald.
- De emissie chloorfenolen die binnen de chemische industrie over 2004 gerapporteerd werd, is over 2005 niet meer gerapporteerd. Het betreffende bedrijf heeft aangegeven dat de emissie in 2004 een incident betrof. De emissie van chloorfenolen is weer terug op het gewenste niveau van de IMT-2010.
- In de papierindustrie worden de doelstellingen voor kwik en lood in 2005 niet meer gehaald. De toename van de kwikemissie is met name een gevolg van een overschrijding van de detectiegrens voor de kwikconcentratie, waarna de betreffende concentratie over de hele hoeveelheid debiet verrekend wordt. De gerapporteerde kwikemissie is dus meer afhankelijk van de meet- en berekenmethode dan van de daadwerkelijke emissie.
- De emissies naar water voor de olie- en gaswinningsindustrie worden later in deze rapportage separaat behandeld, omdat lozingen binnen deze sector grotendeels lozingen naar de zee zijn. Deze zijn van een andere orde dan lozingen naar oppervlaktewateren.

Tabel 8 Stand van zaken in 2005; realisatie doelstellingen 2010 thema Verspreiding naar Water

	Gezamenlijk bereikte reductie in 2005 (t.o.v. 1985)	Berekende IMT-2010 in 2005 (t.o.v. 1985)	Realisatie IMT-2010 in 2005 ('Overall')	Realisatie IMT-2010 in 2005 per bedrijfstak (% aandeel emissie in 2005*)						
				Basismetalaalindustrie	Chemische industrie	Zuivelindustrie	Textiel- en tapijt-industrie	Papier- en karton-industrie	Rubber- en kunststof-verwerkende industrie	Olie- en gaswinnings-industrie
Verspreiding naar Water										
Acrylonitril	100%	90%	++		++ (100)					
Arseen	91%	50%	++	- (43)	++ (57)					
Asbest	100%	50%	++		++ (100)					
Benzeen	100%	90%	++		++ (100)					

¹² Vooronderzoek evaluatie 10 jaar Doelgroepenbeleid Milieu en Industrie, (FO-Industrie, R030626i).

	Gezamenlijk bereikte reductie in 2005 (t.o.v. 1985)	Berekende IMT-2010 in 2005 (t.o.v. 1985)	Realisatie IMT-2010 in 2005 ('Overall')	Realisatie IMT-2010 in 2005 per bedrijfstak (% aandeel emissie in 2005*)						
				Basismetallindustrie	Chemische industrie	Zuivelindustrie	Textiel- en tapijt-industrie	Papier- en karton-industrie	Rubber- en kunststof-verwerkende industrie	Olie- en gaswinnings-industrie
Cadmium	99%	90%	++	+ (19)	++ (81)					
Chroom	97%	85%	++	++ (25)	++ (72)		++ (0)	- (3)		
Chloorbenzenen	100%	90%	++				+ (100)			
Chloorfenolen (pentachloorfenol)	100%	99%	+		+ (100)		+ (0)			
1,2-Dichloorethaan	96%	90%	++		++ (100)					
Dichloormethaan	79%	50%	++		++ (100)					
Dioxines en furanen (PCDD's en PCDF's)	91%	90%	+		+ (100)					
Dithiocarbamaten	100%	99%	+		+ (100)					
Drins	100%	99%	+		+ (100)					
Fenol en fenolaten	99%	90%	++	++ (1)	++ (99)					
Formaldehyde	98%	90%	++		++ (100)					
Ftalaatesters	100%	90%	++		++ (100)					
Hexachloorbenzeen	100%	90%	++		++ (100)					
Hexachloorbutadieen	99%	99%	+		+ (100)					
Koper	87%	80%	++	++ (16)	++ (79)		++ (0)	- (6)		
Kwik	98%	70%	++	++ (23)	++ (53)			- (24)		
Lood	92%	70%	++	++ (25)	++ (71)			- (4)		

	Gezamenlijk bereikte reductie in 2005 (t.o.v. 1985)	Berekende IMT-2010 in 2005 (t.o.v. 1985)	Realisatie IMT-2010 in 2005 ('Overall')	Realisatie IMT-2010 in 2005 per bedrijfstak (% aandeel emissie in 2005*)						
				Basismetallindustrie	Chemische industrie	Zuivelindustrie	Textiel- en tapijt-industrie	Papier- en karton-industrie	Rubber- en kunststof-verwerkende industrie	Olie- en gaswinnings-industrie
Nikkel	89%	80%	++	++ (30)	++ (70)		++ (0)			
Organische tinverbindingen	100%	90%	++		++ (100)					
Olie	99%	90%	++		++ (100)					
Styreen	99%	90%	++		++ (100)					
Tetrachlooretheen (PER)	99%	98%	+		+ (100)					
Tetrachloormethaan	100%	99%	+		+ (100)					
Tolueen	100%	90%	++		++ (100)					
Totaal PAK's (6 van Borneff)	99%	90%	++	++ (90)	++ (10)					
Trichloorbenzeen	100%	90%	++		++ (100)					
1,1,1-Trichloorethaan	100%	99%	+		+ (100)					
Trichlooretheen	99%	95%	+		+ (100)					
Trichloormethaan	99%	90%	++		++ (100)					
Zink	90%	80%	++	++ (15)	++ (74)			- (10)		
Zwavelwaterstof	100%	90%	++	++ (100)						

Toelichting:

- de gerealiseerde reductie in het verslagjaar blijft meer dan 5% achter op de IMT.
- + de gerealiseerde reductie in het verslagjaar verschilt 5% of minder (naar boven of naar beneden) met de IMT.
- ++ de gerealiseerde reductie in het verslagjaar is meer dan 5% groter dan de IMT.
- * Dit is het deel van de totale emissie van de zeven bedrijfstakken dat door de beschreven bedrijfstak(ken) in 2005 geëmitteerd wordt.

Olie- en gaswinningsindustrie

Voor de zware metalen naar water zijn voor de olie- en gaswinningsindustrie geen reductiedoelstellingen 2010 geformuleerd. Het uitgangspunt hiervoor is Stand der Techniek. Dit betekent dat wanneer bedrijven voldoen aan de Stand der Techniek, zij aan de doelstelling voldoen.

Voor benzeen is wel een IMT-2010-doelstelling opgesteld. Tabel 9 laat zien dat de deze in 2005 nog niet is gehaald. Dit betekent dat ook de doelstelling van het Benzeenreductieprogramma nog niet is gerealiseerd. Op basis van een benzeenreductiestudie die in opdracht van de bedrijfstak is uitgevoerd, mag wel worden verwacht dat de geanticipeerde 60% eerder dan in 2010 gehaald zal worden.

Tabel 9 Emissiereducties thema Verspreiding, lozingen naar water (offshore)

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar 1990	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Benzeen (1990)	49%	60%	-

Toelichting:

- de gerealiseerde reductie in het verslagjaar ligt meer dan 5% achter op de IMT
- + de gerealiseerde reductie in het verslagjaar verschilt 5% of minder (naar boven of naar beneden) met de IMT
- ++ de gerealiseerde reductie in het verslagjaar is meer dan 5% groter dan de IMT

4.6 Vermesting

Vermesting is een overmaat van stikstof en fosfaten in bodem en water. Dit is een bedreiging voor drinkwaterbronnen en kan aantasting van de biodiversiteit tot gevolg hebben. Het beleid is dan ook gericht op vermindering van de emissies van deze stoffen naar het oppervlaktewater.

Uit onderzoek blijkt dat de bijdrage van de industrie aan de totale landelijke emissie van stikstof en fosfor respectievelijk 13% en 31% is.¹³ Consumenten hebben het grootste aandeel in de emissies van vermestende stoffen.

Tabel 10 laat de emissiereducties zien op het gebied van Vermesting. Op basis van de cijfers kan geconstateerd worden dat de doelstellingen voor 2010 in 2005 reeds gerealiseerd worden.

¹³ Vooronderzoek evaluatie 10 jaar Doelgroepenbeleid Milieu en Industrie, (FO-Industrie, R030626i).

Tabel 10 Stand van zaken in 2005; realisatie doelstellingen 2010 thema Vermesting

	Gezamenlijk bereikte reductie in 2005 (t.o.v. 1985)	Berekende IMT-2010 in 2005 (t.o.v. 1985)	Realisatie IMT-2010 in 2005 ('Overall')	Realisatie IMT-2010 in 2005 per bedrijfstak (% aandeel emissie in 2005*)						
				Basismetalaalindustrie	Chemische industrie	Zuivelindustrie	Textiel- en tapijt-industrie	Papier- en karton-industrie	Rubber- en kunststof-verwerkende industrie	Olief- en gaswinnings-industrie
Vermesting										
Stikstof (totaal N)	76%	75%	+	+	+	++	++	-		
				(19)	(71)	(3)	(0)	(8)		
Fosfor (totaal P)	99%	90%	++	-	++	-	++	-		
				(7) ¹⁴	(68)	(14)	(0)	(11)		

Toelichting:

- de gerealiseerde reductie in het verslagjaar blijft meer dan 5% achter op de IMT.
- + de gerealiseerde reductie in het verslagjaar verschilt 5% of minder (naar boven of naar beneden) met de IMT.
- ++ de gerealiseerde reductie in het verslagjaar is meer dan 5% groter dan de IMT.
- * Dit is het deel van de totale emissie van de zeven bedrijfstakken dat door de beschreven bedrijfstak(ken) in 2005 geëmitteerd wordt.

4.7 Overige thema's

Naast de doelstellingen met betrekking tot emissiereducties bevatten de IMT's in de convenanten ook doelstellingen voor zogenaamde kwalitatieve thema's, ook wel 'lokale thema's'.

Het gaat dan om bodem, geur, geluid, externe veiligheid, milieuzorg en watergebruik. Voor deze thema's geldt dat doelstellingen niet of niet concreet zijn geformuleerd. De lokale thema's hebben in het kader van vergunningverlening echter wel een nadrukkelijke rol bij de integrale beoordeling door het bevoegd gezag van zowel MJV's als BMP's.

Daarnaast is het thema afval, dat niet behoort tot de 'lokale thema's', een onderwerp waarover bedrijven jaarlijks gegevens in hun MJV opnemen. Hiervoor zijn wel concretere doelstellingen geformuleerd.

In de onderstaande paragrafen wordt de stand van zaken ten aanzien van deze thema's beschreven, onderverdeeld naar Verwijdering (waaronder afval), Verstoring, Externe veiligheid, Verdroging en Milieuzorg. De rapportages van de bedrijfstakken vormen hiervoor de basis.¹⁵

4.8 Verwijdering

Afval

In nationaal beleid wordt gestreefd naar een vermindering van de hoeveelheid afval (preventie) en meer hergebruik en nuttige toepassing van afvalstromen. Per bedrijfstak zijn hiervoor doelstellingen opgenomen in de desbetreffende IMT, met uitzondering van de olie- en gaswinningsindustrie. Het brandbaar afval dat niet nuttig wordt toegepast, moet worden verbrand (met benutting van de vrijkomende energie). Onbrandbaar restafval mag worden gestort.

¹⁴ De bedrijfstak heeft de emissie van fosfaat in 1985 niet voldoende betrouwbaar kunnen inschatten. De reductiepercentages zijn dan ook niet ten opzichte van het basisjaar te berekenen. De emissie is toegenomen t.o.v. 2004.

¹⁵ De lokale thema's (dus met uitzondering van afval) zijn voor de olie- en gaswinningsindustrie alleen van toepassing voor de onshore bedrijven.

Afvalstoffen zijn ingedeeld in drie hoofdgroepen: procesafhankelijk niet-gevaarlijk afval, procesonafhankelijk niet-gevaarlijk afval en gevaarlijk afval.

Tabel 11 geeft een overzicht van de totale hoeveelheden gescheiden verwerkt afval (per deelstroom, in kiloton) van de bedrijfstakken basismetaalindustrie, chemische industrie, zuivelindustrie, papier- en kartonindustrie en textiel- en tapijtindustrie.

Opgemerkt wordt dat voor de basismetaalindustrie, zuivelindustrie en de textiel- en tapijtindustrie geen werkelijke (betrouwbare) gegevens over de afvalstromen beschikbaar zijn in het basisjaar 1985. Daarom zijn hiervoor gegevens geschat op basis van afvalgegevens uit latere jaren die als representatief basisjaar worden beschouwd.

Tabel 11 Overzicht per deelstroom van gescheiden verwerkt afval in kiloton en percentages

Afvalstroom	1985				2005			
	h/nt	v	s	totaal	h/nt	v	s	totaal
Procesafhankelijk, niet-gevaarlijk afval	1772,2 (79%)	86,8 (4%)	390,4 (17%)	2249,5	1372,6 (93%)	50,8 (3%)	56,9 (4%)	1480,3
Procesonafhankelijk, niet-gevaarlijk afval	319,7 (80%)	29,7 (7%)	52,3 (13%)	401,7	459,8 (86%)	33,0 (6%)	41,0 (8%)	533,8
Gevaarlijk afval	101,4 (31%)	83,8 (25%)	146,7 (44%)	331,9	513,7 (77%)	145,3 (22%)	9,6 (1%)	668,6

Toelichting:

h/nt : hergebruik/nuttige toepassing

v : verbranden

s : storten

Uit Tabel 11 kan geconcludeerd worden dat de totale hoeveelheid voor de grootste deelstroom (procesafhankelijk, niet-gevaarlijk afval) ten opzichte van 1985 sterk is afgenomen. De totale hoeveelheid procesonafhankelijk, niet gevaarlijk afval en gevaarlijk afval zijn ten opzichte van 1985 toegenomen. De totale hoeveelheid afval is ten opzichte van 1985 gereduceerd met 10%.

Het aandeel hergebruik/nuttige toepassing is voor alle deelstromen toegenomen. Het totale aandeel afval dat verbrand wordt is licht gestegen. Het aandeel van het gestorte afval voor alle deelstromen is sterk afgenomen; de algemene doelstellingen met betrekking tot het onderwerp afval worden daarmee grotendeels gerealiseerd.

Voor de olie- en gaswinningsindustrie zijn geen IMT-doelstellingen geformuleerd met betrekking tot dit thema. Wel worden sinds 2002 de ontwikkelingen binnen de verschillende afvalstromen gevolgd. De individuele maatschappijen hebben allen een uitgewerkt afvalzorgsysteem. De conclusie uit de jaarrapportage van de olie- en gaswinningsindustrie op het gebied van afval luidt dat de hoeveelheid afval sterk is afgenomen en de afvalverwerking sterk verbeterd is, aangezien:

- de totale hoeveelheid afval in 2005 met 23% is afgenomen ten opzichte van 2004;
- van de totale hoeveelheid afval 94% wordt hergebruikt - in 2004 was dit percentage 95%;
- het storten en het verbranden van afval zijn teruggebracht tot 1%;
- 3,5% wordt geloosd op water door een verwerker; dit percentage komt overeen met de percentage in 2004.

Bodembescherming

Voor het onderwerp bodembescherming zijn geen kwantitatieve doelstellingen voor 2010 geformuleerd. Op basis van de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming lopen lokaal wel diverse uitvoeringsprojecten. Hoewel de vraagstelling in 2005 is aangepast, kan in de afgelopen jaren binnen diverse bedrijfstakken een duidelijke voortgang worden geconstateerd.

In 2005 is bij 219 van de 340 bedrijven die deel uitmaken van de bedrijfstakken waarop deze rapportage betrekking heeft (65%) een risicoanalyse uitgevoerd. Bij iets meer dan de helft van

de bedrijven waar deze risicoanalyse is uitgevoerd, is vastgesteld dat er voorzieningen nodig zijn. Ongeveer de helft van deze maatregelen is ook uitgevoerd.

Bodemsanering

Voor het onderwerp bodemsanering zijn geen kwantitatieve doelstellingen voor 2010 geformuleerd die met behulp van inventarisaties getoetst kunnen worden. Wel kan geconcludeerd worden dat sinds de start van de BSB-operatie op veel bedrijventerreinen bodemonderzoeken zijn gestart en inmiddels de nodige vorderingen zijn gerealiseerd. Daarmee wordt het bodemsaneringsbeleid in toenemende mate in de praktijk gebracht.

Dit kan echter niet zonder meer uit de beschikbare cijfers worden afgeleid:

- In 2005 is bij 223 van de 340 bedrijven (66%) een inventariserend bodemonderzoek uitgevoerd (al dan niet in het kader van de BSB-operatie). Dit percentage is lager dan in 2004 (75%). Het verschil wordt waarschijnlijk veroorzaakt doordat in 2004 de vraag in de BSB-monitoring op basis van cumulatieve antwoorden bepaald werd. Dat betekent dat het antwoord over 2004 alle in en voor 2004 uitgevoerde inventariserende bodemonderzoeken meegeteld werden. In 2005 is dit niet meer het geval.
- Bij 72% van de bedrijven waar het inventariserend bodemonderzoek is uitgevoerd, is een nader bodemonderzoek noodzakelijk. Bij 66% van de onderzochte bedrijven is een sanering noodzakelijk. Van de noodzakelijke maatregelen is 52% uitgevoerd. Dit is wel een stijging ten opzichte van 2004 (45%)

4.9 Verstoring

Geluid

Bij 72 van de 340 bedrijven (21%) is in het verslagjaar sprake geweest van geluidhinder. In 2005 zijn in totaal 401 klachten over geluidshinder ontvangen. Daarmee is het totaal aantal klachten ten opzichte van 2004 (255 klachten) vermeerderd.

Bij iets minder dan de helft van de 72 bedrijven (32) worden saneringsmaatregelen met betrekking tot geluid verwacht. Ongeveer tweederde (66%) van deze maatregelen is al uitgevoerd. Voor het onderwerp geluid zijn geen kwantitatieve doelstellingen voor 2010 opgenomen die met behulp van bovenbeschreven inventarisaties getoetst kunnen worden.

Geur

In 2005 zijn bij 75 bedrijven in totaal 597 klachten over geurhinder ontvangen. Dit aantal is ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van 2004 (604 klachten). In 17 gevallen moesten maatregelen genomen worden. Het merendeel (81%) van deze maatregelen is al uitgevoerd.

4.10 Externe veiligheid

Post-Sandoz

In het kader van externe veiligheid is een aantal Europese richtlijnen van toepassing. Voor de verschillende richtlijnen is de stand van zaken als volgt:

- De CPR 9-2-richtlijn is voor slechts 3 bedrijven van toepassen. Deze bedrijven, actief in de olie- en gaswinningsindustrie voldoen alle drie aan de richtlijn.
- In totaal voldoen 3 bedrijven, van de 18 bedrijven die aan de CPR 13-1-richtlijn moeten voldoen, niet aan de richtlijn.
- Met betrekking tot de CPR 13-2-richtlijn geldt dit voor 3 van de 63 bedrijven.
- In totaal voldoen 24 bedrijven, van de 256 bedrijven die aan de CPR 15-1-richtlijn moeten voldoen, niet aan de richtlijn.
- Met betrekking tot de CPR 15-2-richtlijn geldt dit voor 11 van de 108 bedrijven.

Van de CPR-richtlijnen mag gemotiveerd worden afgeweken. Het is momenteel niet duidelijk of bij het niet voldoen aan de richtlijnen er sprake is van gemotiveerd afwijken. Voor een eenduidige bevraging van de lokale thema's is inmiddels een project gestart. Met ingang van de rapportage over het jaar 2006 (MJV 2006) wordt deze eenduidige bevraging gebruikt.

Post-Seveso

In 2005 geven 101 van de 340 bedrijven aan dat zij BRZO-normen gebruiken bij externe veiligheid. 88 van deze 101 bedrijven geven aan dat zij onder het besluit risico's zware ongevallen (BRZO) vallen en PBZO-plichtig zijn (preventiebeleid) zijn, 70 bedrijven zijn tevens VR-plichtig (veiligheidsrapport). 13 bedrijven die BRZO-normen hanteren vallen niet onder het BRZO.

Van de bedrijven die onder het BRZO vallen, beschikt circa 78% over een afgerond PBZO (69 van de 88), circa 76% beschikt over een afgerond veiligheidssysteem (VBS), te weten 67 van de 88 bedrijven.

Van de 70 bedrijven die VR-plichtig zijn, beschikt 64% over een goedgekeurd veiligheidsrapport. Bij 26 van de VR-plichtige bedrijven zijn aanvullende maatregelen noodzakelijk op basis van het veiligheidsrapport. Het betreft in totaal 788 maatregelen, waarvan inmiddels 90% is uitgevoerd.

4.11 Verdroging

Voor verdroging zijn geen bedrijfstakspecifieke IMT-2010-doelstellingen geformuleerd, dus ook geen gezamenlijke doelstelling.

Wel is voor alle bedrijfstakken in het totale verbruik van grondwater in 2005 een kleine afname te zien (1% ten opzichte van 2004).

4.12 Milieuzorg

Over het thema Milieuzorg is in 2005 in het MJV een aantal vragen voorgelegd aan bedrijven uit de diverse bedrijfstakken. Het beschikken over een (gecertificeerd) milieuzorgsysteem is geen doel op zich. Een milieuzorgsysteem is een instrument of een hulpmiddel om bedrijven in staat te stellen doelstellingen beter te realiseren. Het MJV bevraagt bedrijven wel op dit onderwerp, om daarmee een indicatie te verkrijgen van de wijze waarop bedrijven invulling geven aan het onderwerp milieuzorg. Indien een bedrijf aangeeft niet of slechts deels te beschikken over een (gecertificeerd) milieuzorgsysteem, wil dit echter nog niet zeggen dat dit bedrijf geen of onvoldoende aandacht aan dit onderwerp besteedt.

De in deze paragraaf genoemde percentages zijn gebaseerd op het aantal geregistreerde antwoorden in de afzonderlijke jaarrapportages van de bedrijfstakken.

- In 2005 zijn 134 van de 340 bedrijven (40%) uit de basismetaalindustrie, chemische industrie, zuivelindustrie, papier- en kartonindustrie, textiel- en tapijtindustrie, rubber- en kunststofverwerkende industrie en olie- en gaswinningsindustrie gecertificeerd op basis van ISO 14001 of geregistreerd in het kader van EMAS of BS. Dit percentage is gelijk aan 2004.
- Van de bedrijven die geen of voor slechts een deel van de inrichting een gecertificeerd milieuzorgsysteem hebben, geeft 94% aan een milieubeleidsverklaring te hebben. Door 98% van de bedrijven is een milieuprogramma opgesteld. Op de implementatie van alle onderdelen van het milieuzorgsysteem (exclusief externe audit voor certificering) wordt in 2005 beter gescoord dan in 2004.
- De (interne) auditing van een milieuzorgsysteem, gericht op de continue verbetering, wordt in deze samenvattende rapportage gezien als maat voor een goede implementatie. Bijna tweederde (63%) van de bedrijven voert een interne audit uit. Dit is een grote stijging ten opzichte van 2004 (48%). Een externe audit wordt in 25% van de gevallen uitgevoerd, tegenover 20% in 2004.

5 Conclusies

In dit samenvattend rapport zijn, in opdracht van het ministerie van VROM, de gezamenlijke milieuprestaties van de doelgroep industrie in 2005 op twee manieren in beeld gebracht:

- door vergelijking van de huidige stand van zaken met de doelstellingen voor 2010 en
- door de voortgang ten opzichte van 2004 te meten.

Om een totaaloverzicht te krijgen van de gezamenlijke milieuprestaties van de doelgroep industrie en de knelpunten die voor de doelgroep industrie overblijven is een sommatie gemaakt van de afzonderlijke jaarrapportages van de bedrijfstakken die door de verschillende bedrijfstakoverleggen zijn vastgesteld. Concreet gaat het dan om de bedrijfstakken: basismetaalindustrie, chemische industrie, zuivelindustrie, papier- en kartonindustrie, textiel- en tapijtindustrie, olie- en gaswinningsindustrie en rubber- en kunststofverwerkende industrie.

Over de gehele doelgroep industrie kan het volgende worden geconstateerd.

Proces

Ten aanzien van het proces van indiening en beoordeling in het verslagjaar 2005 wordt opgemerkt dat:

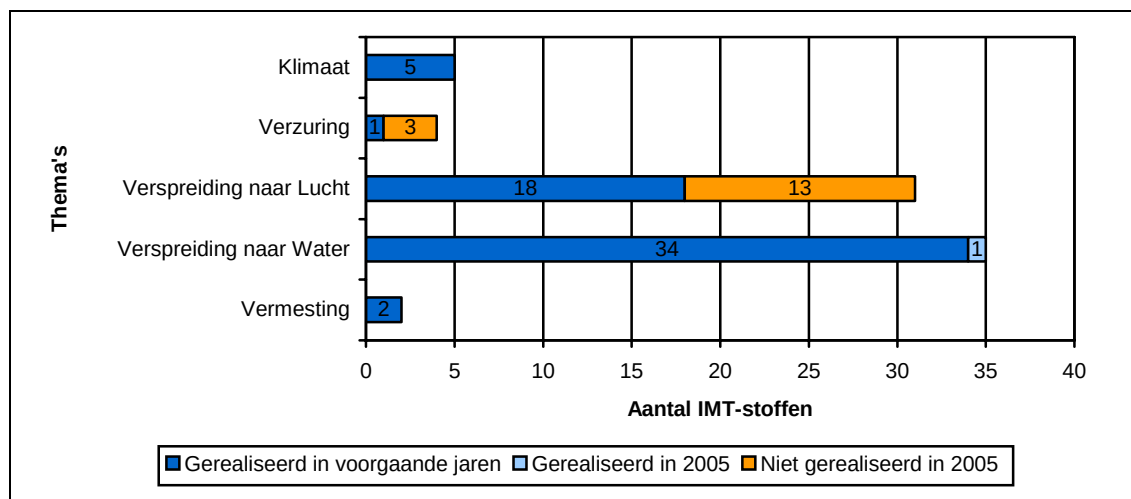
- het totaal aantal bedrijven dat in 2005 een milieujaarverslag heeft ingediend, ten opzichte van 2004 gelijk is gebleven;
- doordat over 2005 de indiening en beoordeling op moduleniveau is uitgerekend in plaats van op MJV-niveau, er geen vergelijking kan worden gemaakt tussen de indienings- en beoordelingscijfers.

Milieuresultaten

In onderstaande figuur is een overzicht weergegeven van de gezamenlijk behaalde emissiereducties vergeleken met de IMT-2010.

Doelstellingen die niet gerealiseerd worden vormen aandachtspunten voor de uitvoering van het beleid tot en met 2010 en worden verder gemonitord binnen het bedrijfstakoverleg.

Figuur 2 Gezamenlijk bereikte emissiereducties per thema

Toelichting:

Niet gerealiseerd in 2005:

de gerealiseerde reductie in het verslagjaar blijft meer dan 5% achter op de IMT

Gerealiseerd in 2005:

de IMT is gerealiseerd in 2005

Gerealiseerd in voorgaande jaren:

de gerealiseerde reductie in de voorgaande jaren is groter dan de IMT

Verandering van klimaat

Rapportage over bereikte energie-efficiency (en daarmee over de emissie van CO₂) verloopt via een separaat spoor. Voor de rubber- en kunststofverwerkende industrie wordt de mogelijkheid voor integratie van de plannen voor energie-efficiency en voor milieugerelateerde onderwerpen onderzocht. Voor ozonlaagaantastende stoffen worden de gezamenlijke doelstellingen 2010 in 2005 gerealiseerd.

Verzuring

Voor de verzurende stoffen worden in 2005 de gezamenlijke doelstellingen 2010 voor SO₂ (totaal), NO_x (totaal) en NH₃ vooralsnog niet gerealiseerd. Voor VOS wordt de gezamenlijke doelstelling 2010 in 2005 al gerealiseerd. Zowel in het lopende BMP-4 traject als bij het NEC-plafond wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de SO₂-emissies van de basismetaalindustrie in relatie tot de doelstellingen voor 2010.

Voor het reduceren van de NO_x-emissies is aanvullend de handel in NO_x-emissierechten ontwikkeld. In de lopende BMP-4-trajecten van de basismetaal- en de chemische industrie wordt hier eveneens de nodige aandacht voor gevraagd.

Voor de emissie van NH₃ is landbouw de belangrijkste sector. De Nederlandse industrie heeft slechts een aandeel van 2% in de totale emissie.

Verspreiding naar lucht

De basismetaalindustrie is met name verantwoordelijk voor de emissies van arseen (100%) cadmium (49%), chroom (94%), fluoriden (89%), koolmonoxide (83%), koper (87%), lood (92%), fijn stof (58%), zink (86%) en zwavelwaterstof (96%).

De chemische industrie is (mede) verantwoordelijk voor benzeen (94%), cadmium (51%), etheen (97%), fijn stof (39%) en totaal chloorbenzenen (100%).

De bedrijfstakken hebben gezamenlijk de doelstellingen voor 18 van de 31 stoffen gerealiseerd. Voor 13 stoffen worden de doelstellingen 2010 vooralsnog niet gerealiseerd. Dit betreft arseen, benzeen, cadmium, chroom, etheen, fluoriden, koolmonoxide, koper, lood, fijn stof, totaal chloorbenzeen, zink en zwavelwaterstof. Voor arseen werd de doelstelling in 2004 nog wel behaald.

Voor de 13 stoffen geldt dat de verantwoordelijke bedrijfstakken in het BMP-4-traject gevraagd is specifiek aandacht te besteden aan het terugdringen van de emissies voor deze stoffen.

Verspreiding naar water

De bedrijfstakken hebben gezamenlijk de doelstellingen voor alle 35 stoffen gerealiseerd. In 2005 is de doelstelling voor chloorfenolen (pentachloorfenol) na een incident in 2004, wederom behaald.

Vermesting

De emissie van vermestende stoffen waren in voorgaande jaren op het niveau van 2010 waardoor deze emissies geen aandachtspunten meer lijken te zijn.

Verwijdering

De totale hoeveelheid afval is ten opzichte van 1985 gereduceerd met 10%. Het aandeel hergebruik/nuttige toepassing is voor alle deelstromen toegenomen. De hoeveelheid gevaarlijk afval is sinds 1985 toegenomen, nog slechts een klein deel hiervan wordt echter gestort.

De algemene doelstellingen met betrekking tot het onderwerp afval, een vermindering van de hoeveelheid afval (preventie) en meer hergebruik en nuttige toepassing van afvalstromen worden daarmee grotendeels gerealiseerd. Van de deelstromen wordt nog slechts maximaal 8% gestort.

Wat betreft de onderwerpen bodembescherming/bodemsanering kan geconcludeerd worden dat op veel bedrijventerreinen het traject van bodemonderzoeken is gestart en inmiddels de nodige vorderingen zijn gerealiseerd.

Verstoring

Het aantal klachten over geluidshinder is in 2005 toegenomen. Voor geurhinder zijn het aantal klachten ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van 2004. In beide gevallen zijn het merendeel van de saneringsmaatregelen al uitgevoerd.

Externe veiligheid blijft een aandachtspunt, aangezien nog niet alle bedrijven aan de CPR-richtlijnen voldoen.¹⁶

Verdroging

Voor verdroging zijn geen bedrijfstakspecifieke IMT-2010-doelstellingen geformuleerd, dus ook geen gezamenlijke doelstelling. Wel is het totale verbruik van grondwater voor de bedrijfstakken in 2005 verder afgenomen.

Milieuzorg

In 2005 is 40% van de bedrijven gecertificeerd. De certificering is geen doel op zich. De doelstellingen richten zich op het implementeren van een adequaat werkend milieuzorgsysteem.

De (interne) auditing van een milieuzorgsysteem, gericht op de continue verbetering, wordt gezien als maat voor een goede implementatie. Bijna tweederde (63%) van de bedrijven van de bedrijven voert een interne audit uit. Een externe audit wordt in 25% van de gevallen uitgevoerd. Beide percentages zijn een stijging ten opzichte van 2004.

¹⁶ Zoals opgemerkt mag gemotiveerd worden afgeweken van de CPR-richtlijnen. Op dit moment is er onvoldoende inzicht of bij het niet voldoen aan de richtlijnen gemotiveerd is afgeweken. Voor een eenduidige bevraging van de lokale thema's is inmiddels een project gestart.

Bijlage A Totstandkoming Doelgroepbeleid Milieu en Industrie, Jaarrapportage (Samenvattende rapportage)

Hieronder is weergegeven op welke wijze (inclusief tijdspad) de onderhavige jaarrapportage tot stand is gekomen en welke rapportages daarvoor zijn gebruikt.

Tabel 12 Schematisch overzicht totstandkoming Samenvattende jaarrapportage (inclusief tijdsplanning)

Periode	Actie
Vòòr 1 april	Bedrijf dient MJV in bij het bevoegde gezag
Vòòr 1 juni	Bevoegd gezag geeft oordeel over MJV
Juni / juli	Periode waarin aanvullende informatie wordt verzameld en eventuele papieren MJV's en/of beoordelingen door FO-Industrie worden ingevoerd in de database
Augustus	FO-Industrie start met het opstellen van de jaarlijkse rapportage per bedrijfstak
September / oktober	Bespreking van de concept jaarrapportage in het bedrijfstakoverleg
November / december	Vaststelling van de jaarrapportages door het bedrijfstakoverleg en verzending van de rapportage aan de Staatssecretaris
December / januari	FO-Industrie start met het opstellen van de Doelgroepbeleid Milieu en Industrie, jaarrapportage
Februari / maart	Afstemming concept-rapportage met opdrachtgever (VROM/KvI)
Maart	Afstemming rapportage met vertegenwoordigers uit het bedrijfstakoverleg
April	Definitief rapport met begeleidende brief van de Staatssecretaris naar de Tweede Kamer

Overzicht gebruikte rapportages

In deze rapportage is gebruik gemaakt van de gegevens uit de volgende rapportages

- *Uitvoering intentieverklaring Basismetaalindustrie, Jaarrapportage 2005* (FO-Industrie R060907c).
- *Uitvoering intentieverklaring Chemische industrie, Jaarrapportage 2005* (FO-Industrie, R060912d).
- *Uitvoering intentieverklaring Zuivelindustrie, Jaarrapportage 2005* (FO-Industrie, R061025c).
- *Uitvoering intentieverklaring Papier- en kartonindustrie, Jaarrapportage 2005* (FO-Industrie, R060818c).
- *Uitvoering intentieverklaring Textiel- en tapijtindustrie, Jaarrapportage 2005* (FO-Industrie, R061114c).
- *Uitvoering intentieverklaring Rubber- en kunststofverwerkende industrie, Jaarrapportage 2005* (FO-Industrie, R061115c).
- *Uitvoering intentieverklaring Olie- en gaswinningsindustrie, Jaarrapportage 2005* (FO-Industrie, R061102d).
- *Vooronderzoek evaluatie 10 jaar Doelgroepenbeleid Milieu en Industrie* (FO-Industrie, R030626i).
- *Samenvattende Jaarrapportage 2004 Doelgroepenbeleid Milieu en Industrie* (FO-Industrie, R060113b)

Bijlage B Gebruikte afkortingen

BMP	-	Bedrijfsmilieuplan
BRZO	-	Besluit Risico Zware Ongevallen
BSB	-	Bodemsanering in gebruik zijnde Bedrijfsterreinen
CPR	-	Commissie van Preventie van Rampen door gevaarlijke stoffen
e-MJV	-	Elektronisch milieujaarverslag
IMT	-	Integrale Milieutaakstelling
MBA	-	Milieubeleidsadvies
MBO	-	Milieubeleidsovereenkomst
MJA	-	Meerjarenafpraak energie-efficiencyverbetering
MJV	-	Milieujaarverslag
NMP	-	Nationaal Milieubeleidsplan
PBZO	-	Preventiebeleid Zware Ongevallen
VBS	-	Veiligheidsbeheerssysteem
VGR	-	Voortgangsrapportage
VR	-	Veiligheidsrapport

Bijlage C Overzicht gezamenlijk resultaat bedrijfstakken

De onderstaande tabellen geven de onderliggende cijfers voor de in hoofdstuk 4 beschreven milieuresultaten die betrekking hebben op emissiegegevens en het grondwaterverbruik van de basismetaalindustrie, de chemische industrie, de zuivelindustrie, de papier- en kartonindustrie, de textiel- en tapijtindustrie, de olie- en gasindustrie en de rubber- en kunststofverwerkende industrie.

Toelichting bij de tabellen:

- de gerealiseerde reductie in het verslagjaar blijft meer dan 5% achter op de IMT.
- + de gerealiseerde reductie in het verslagjaar verschilt 5% of minder (naar boven of naar beneden) met de IMT.
- ++ de gerealiseerde reductie in het verslagjaar is meer dan 5% groter dan de IMT.

Tabel 13 Emissiereductie Verandering van Klimaat doelgroep industrie

Stof	Absolute emissie in 2005 (kg)	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2000	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
CFK	5778	100%	100%	100%	+
HCFK's	8152	97%	0%	77%	++
Halonen	170	100%	99%	99%	+
Tetrachloormethaan	3514	99%	100%	100%	+
1,1,1-trichloorethaan	1	100%	86%	100%	+

Tabel 14 Emissiereductie Verzuring doelgroep industrie

Stof	Absolute emissie in 2005 (ton)	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2000	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
SO ₂ -totaal	11780	76%	77%	90%	-
NO _x -totaal	27322	62%	59%	90%	-
NH ₃	1585	71%	49%	81%	-
VOS (exclusief Methaan)	15014	40%	56%	30%	++

Tabel 15 Emissiereductie Verspreiding naar Lucht doelgroep industrie

Stof	Absolute emissie in 2005 (kg)	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2000	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Acroleïne (acrylaldehyde)	305	93%	50%	90%	+
Acrylonitril	11484	98%	50%	97%	+
Arseen	285	64%	50%	70%	-
Benzeen	103155	87%	75%	98%	-
Cadmium	1413	25%	70%	80%	-
Chloorfenolen	0	100%	50%	90%	++
Chroom	811	74%	50%	90%	-
1,2-Dichloorethaan	26388	98%	90%	90%	++
Dichloormethaan	166640	93%	80%	90%	+
Dioxines en furanen (PCDD's en PCDF's) (g)	2	95%	70%	90%	+
Etheen	1029179	76%	50%	90%	-
Ethyleenoxide (oxiraan)	9240	95%	50%	95%	+
Fenol en fenolaten	7475	76%	50%	50%	++
Fluoriden	259119	43%	84%	99%	-
Formaldehyde	12639	93%	50%	90%	+
Koolmonoxide	127927037	45%	50%	90%	-
Koper	1093	56%	50%	80%	-
Kwik	211	86%	70%	70%	++
Lood	25589	51%	70%	70%	-
Nikkel	71	92%	50%	80%	++
Stof (fijn)	2777988	84%	75%	95%	-
Styreen	39177	97%	50%	60%	++
Totaal chloorbenzenen	56074	59%	70%	90%	-
Tetrachlooretheen (PER)	15	100%	90%	99%	+
Tolueen	130093	92%	50%	90%	+
Totaal PAK's (10 van VROM)	4588	96%	80%	99%	+
Trichlooretheen	10739	96%	50%	50%	++
Trichloormethaan (chloroform)	2370	99%	50%	90%	++
Vinylchloride	23235	94%	90%	90%	+
Zink	34043	70%	50%	80%	-
Zwavelwaterstof	314795	75%	50%	90%	-

Tabel 16 Emissiereductie Verspreiding naar Water doelgroep industrie

Stof	Absolute emissie in 2005 (kg)	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2000	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Acrylonitril	0	100%	50%	90%	++
Arseen	590	91%	50%	50%	++
Asbest	0	100%	50%	50%	++
Benzeen	69	100%	75%	90%	++
Cadmium	150	99%	90%	90%	++
Chroom	3348	97%	85%	85%	++
Chloorbenzenen	0	0%	0%	0%	n.v.t.
Chloorfenolen (pentachloorfenol)	0	100%	99%	99%	+
1,2-Dichloorethaan	930	96%	55%	90%	++
Dichloormethaan	3057	79%	50%	50%	++
Dioxines en furanen (PCDD's en PCDF's) (g)	0	91%	50%	90%	+
Dithiocarbamaten	11	100%	99%	99%	+
Drins	0	100%	99%	99%	+
Fenol en fenolaten	1785	99%	50%	90%	++
Formaldehyde	4292	98%	50%	90%	++
Ftalaatesters	0	100%	50%	90%	++
Hexachloorbenzeen	0	100%	85%	90%	++
Hexachloorbutadieen	0	99%	99%	99%	+
Koper	3272	87%	50%	80%	++
Kwik	19	98%	50%	70%	++
Lood	1587	92%	65%	70%	++
Nikkel	2645	89%	50%	80%	++
Organische tinverbindingen	6	100%	90%	90%	++
Olie	2940	99%	60%	90%	++
Styreen	95	99%	50%	90%	++
Tetrachlooretheen (PER)	0	99%	85%	98%	+
Tetrachloormethaan	1	100%	99%	99%	+
Tolueen	36	100%	50%	90%	++
Totaal PAK's (6 van Borneff)	8	99%	50%	90%	++
Trichloorbenzeen	0	100%	50%	90%	++
1,1,1-trichloorethaan	1	100%	70%	99%	+
Trichlooretheen	0	99%	75%	95%	+
Trichloormethaan	10	99%	60%	90%	++
Zink	19149	90%	65%	80%	++
Zwavelwaterstof	0	100%	50%	90%	++

Tabel 17 Emissiereductie Vermesting doelgroep industrie

Stof	Absolute emissie in 2005 (kg)	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2000	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Stikstof (totaal N)	2564221	74%	70%	75%	+
Fosfor (P)	244174	98%	75%	90%	++

Tabel 18 Teruggehouden en niet teruggehouden overmaat kleurstofconcentraten en overig kleurstofhoudend afvalwater (textiel- en tapijtindustrie)

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van 1996	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Totaal ontstaan overmaat kleurstofconcentraten	-49%	n.v.t.	n.v.t.
Teruggehouden overmaat kleurstofconcentraten	-125%	n.v.t.	n.v.t.
Niet teruggehouden kleurstofconcentraten via afvalwater geloosd	3%	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 19 Massabalans overmaat kleurstofconcentraten (textiel- en tapijtindustrie)

Wijze van verwerking	1996		2005		2010	
	ton	%	ton*	%	ton*	%
Totaal overmaat kleurstofconcentraten	3350	100	6689	100	4599 (68)	100
Totaal teruggehouden kleurstofconcentraten	1431	43	3227	48	2626 (49)	57
Hergebruik	554	39	2162	67	731 (23)	28
Verwerking (in eigen beheer)	245	17	157	5	739 (3)	28
Afvoer naar verwerker zonder concentreren in eigen beheer	633	44	908	28	1156 (22)	44
Lozing via afvalwater	1918	57	3461	52	1973 (20)	43

Toelichting:

* Getallen tussen () geven de hoeveelheid kleurstof aan.

Tabel 20 Overig kleurstofhoudend afvalwater (textiel- en tapijtindustrie)

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van 1996	Emissiereductie 2005 ten opzichte van 1999
Overig kleurstofhoudend afvalwater (m ³)	68%	59%
Overig kleurstofhoudend afvalwater (kg)	NB*	51%

Toelichting:

* NB: niet bekend wegens ontbreken gegevens 1996.

Tabel 21 Aantal grond- en hulpstoffen in de textiel- en tapijtindustrie

Wijze van verwerking	2005
In gebruik	2755
Categorie A	170
Categorie B	801
Categorie C	107
Geen informatie	1677(61%)

Toelichting: Er is geen rekening gehouden met dubbeltellingen als bedrijven dezelfde grond- en hulpstoffen gebruiken.

Tabel 22 Bodemsanering in 2005

Vraag	Antwoord	Aantal antwoorden
Is uw bedrijf aangesloten bij de stichting BSB?	Ja Nee Onbekend	154 90 95
Is een inventariserend onderzoek (INVO) of een andere nulsituatie onderzoek uitgevoerd?*	Ja Nee Onbekend	223 12 104
Is een nader onderzoek (NO) noodzakelijk en uitgevoerd?*	Ja Nee Nog niet bekend Onbekend	161 83 28 67
Van hoeveel deellocaties is/was sanering noodzakelijk?	Aantal bedrijven ja Aantal bedrijven nee Nog niet bekend Onbekend <i>Aantal deellocatie</i>	107 92 33 107 299
Van hoeveel deellocaties is/was sanering urgent?	Aantal deellocaties	117 (39%)*
Van hoeveel deellocaties is sanering uitgevoerd?	Aantal deellocaties	155 (52%)*

* Het percentage is berekend ten opzichte van het aantal maatregelen die noodzakelijk zijn.

Tabel 23 Bodembescherming in 2005

Vraag	Antwoord	Aantal antwoorden
Is een risicoanalyse volgens de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB) uitgevoerd?	Ja Nee n.v.t. Onbekend	219 61 10 49
Hoeveel maatregelen waren/zijn noodzakelijk (totaal)?	Aantal bedrijven ja Aantal bedrijven nee Onbekend <i>Aantal maatregelen</i>	119 86 81 2641
Hoeveel van die maatregelen zijn uitgevoerd (totaal)?	Aantal maatregelen	1304 (49%)*

* Het percentage is berekend ten opzichte van het aantal maatregelen die noodzakelijk zijn.

Tabel 24 Verstoring geluid in 2005

Vraag	Antwoord	Aantal antwoorden
Hoe vaak is in het verslagjaar sprake geweest van klachten over geluidshinder?	Ja Nee Onbekend <i>Aantal klachten</i>	72 217 50 401
Zijn als gevolg van de geluidshinder aanvullende saneringsmaatregelen noodzakelijk?	Ja Nee n.v.t. Onbekend	32 171 81 55
Hoeveel geluidsmaatregelen waren/zijn noodzakelijk (totaal)?	Aantal maatregelen	200
Hoeveel van die maatregelen zijn uitgevoerd (totaal)?	Aantal maatregelen	132 (66%)*

* Het percentage is berekend ten opzichte van het aantal maatregelen die noodzakelijk zijn.

Tabel 25 Verstoring geur in 2005

Vraag	Antwoord	Aantal antwoorden
Hoe vaak is in het verslagjaar sprake geweest van klachten over geurhinder?	Ja	75
	Nee	214
	Onbekend	50
	<i>Aantal klachten</i>	597
Zijn als gevolg van de geurhinder aanvullende saneringsmaatregelen noodzakelijk?	Ja	17
	Nee	138
	n.v.t.	131
	Onbekend	53
Hoeveel geurmaatregelen waren/zijn noodzakelijk (totaal)?	Aantal maatregelen	53
Hoeveel van die maatregelen zijn uitgevoerd (totaal)?	Aantal maatregelen	43 (81%)*

* Het percentage is berekend ten opzichte van het aantal maatregelen die noodzakelijk zijn.

Tabel 26 Verstoring externe veiligheid in 2005

Vraag	Antwoord	Aantal antwoorden
Wordt de norm CPR gebruikt bij de externe veiligheid?	Ja	280
	Nee	22
	Onbekend	37
Is er een CPR-richtlijn CPR 13-1 van toepassing?	Ja	21
	Nee	215
	Onbekend	66
Is er voldaan aan CPR-richtlijnen CPR 13-1?	Ja	18
	Nee	3
	Onbekend	0
Is er een CPR-richtlijn CPR 13-2 van toepassing?	Ja	66
	Nee	174
	Onbekend	62
Is er voldaan aan CPR-richtlijnen CPR 13-2?	Ja	63
	Nee	3
	Onbekend	0
Is er een CPR-richtlijn CPR 15-1 van toepassing?	Ja	256
	Nee	19
	Onbekend	32
Is er voldaan aan CPR-richtlijnen CPR 15-1?	Ja	232
	Nee	24
	Onbekend	0
Is er een CPR-richtlijn CPR 15-2 van toepassing?	Ja	120
	Nee	135
	Onbekend	51
Is er voldaan aan CPR-richtlijnen CPR 15-2?	Ja	108
	Nee	11
	Onbekend	1
Is er een CPR-richtlijn CPR 9-2 van toepassing?	Ja	3
	Nee	1
	Onbekend	0
Is er voldaan aan CPR-richtlijnen CPR 9-2?	Ja	3
	Nee	
	Onbekend	0

Tabel 27 Verstoring externe veiligheid (Post-Seveso) in 2005

Vraag	Antwoord	Aantal antwoorden
Wordt de norm BRZO gebruikt bij de externe veiligheid?	Ja Nee Onbekend	101 116 58
Valt uw bedrijf onder het besluit risico's zware ongevallen (BRZO)?	Ja, tevens PBZO-plichtig Ja, tevens VR-plichtig Nee Onbekend	18 70 14 0
Indien PBZO-plichtig (preventiebeleid)		
Beschikt u over een afgerond PBZO?	Ja Nee Onbekend	69 0 18
Beschikt u over een afgerond VBS (veiligheidsbeheerssysteem)?	Ja Nee Onbekend	67 2 18
Indien tevens VR-plichtig (veiligheidsrapport)		
Beschikt u over een goedgekeurd veiligheidsrapport?	Ja Nee Onbekend	45 9 16
Zijn maatregelen nodig op basis van het veiligheidsrapport?	Ja Nee Onbekend	26 24 20
Zo ja, hoeveel maatregelen zijn er nodig?	Aantal maatregelen	788
Hoeveel maatregelen reeds uitgevoerd (totaal)?	Aantal maatregelen	707 (90%)*

* Het percentage is berekend ten opzichte van het aantal maatregelen die nodig zijn.

Tabel 28 Milieuzorg in 2005

Vraag	Antwoord	Aantal antwoorden
Is het bedrijfsintern milieuzorgsysteem (BIM) gecertificeerd voor ISO 14001 (SCCM), EMAS of BS 7750?	Ja, gehele inrichting	134
	Ja, deel van inrichting	3
	Nee	160
	Onbekend	42
Onderstaande vragen zijn alleen beantwoord door bedrijven, die niet gecertificeerd zijn voor milieuzorg*		
Is er een verklaring van de directie, waarin het milieubeleid is vastgelegd?	Ja	153
	Nee	10
	Onbekend	0
Is er een overzicht beschikbaar van alle relevante milieuaspecten van de bedrijfsvoering?	Ja	150
	Nee	13
	Onbekend	0
Is er een overzicht beschikbaar van alle wettelijke eisen en richtlijnen voor de relevante milieuaspecten (bijvoorbeeld in BMP)?	Ja	154
	Nee	9
	Onbekend	0
Is er een programma van maatregelen vastgesteld, gericht op vermindering van de milieubelasting (bijvoorbeeld BMP en EBP)?	Ja	160
	Nee	1
	Onbekend	2
Zijn de relevante milieutaken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden gedefinieerd en toegewezen (TVB-matrix)?	Ja	142
	Nee	21
	Onbekend	0
Zijn de milieutaken vastgelegd in procedures en werkinstructies?	Ja	130
	Nee	33
	Onbekend	0
Vindt systematische monitoring en registratie plaats van de uitvoering van taken en de emissies?	Ja	146
	Nee	15
	Onbekend	2
Is er een werkwijze vastgesteld voor de afhandeling van afwijkingen, calamiteiten en klachten (bijvoorbeeld noodplan en klachtenprocedure)?	Ja	146
	Nee	11
	Onbekend	6
Wordt jaarlijks gerapporteerd over de emissies en de uitvoering van milieumaatregelen (bijvoorbeeld BMP-rapportage)?	Ja	154
	Nee	2
	Onbekend	7
Vindt interne voorlichting en opleiding plaats ten aanzien van milieuaspecten?	Ja	136
	Nee	21
	Onbekend	6
Wordt het milieuzorgsysteem periodiek getoetst en bijgesteld door een: -interne audit?	Ja	102
	Nee	55
	Onbekend	6
	Ja	41
	Nee	113
	Onbekend	9
-externe audit?		

Bijlage D Bedrijfstakspecifieke resultaten basismetaalindustrie

De onderstaande tabellen geven de onderliggende cijfers voor de bedrijfstakgegevens die betrekking hebben op emissiegegevens van de basismetaalindustrie. Voor de bedrijfstakgegevens van de overige thema's en onderwerpen wordt verwezen naar de desbetreffende jaarrapportage.

Toelichting bij de tabellen:

- de gerealiseerde reductie in het verslagjaar blijft meer dan 5% achter op de IMT.
- + de gerealiseerde reductie in het verslagjaar verschilt 5% of minder (naar boven of naar beneden) met de IMT.
- ++ de gerealiseerde reductie in het verslagjaar is meer dan 5% groter dan de IMT.

Tabel 29 Emissiereductie Verandering van Klimaat basismetaalindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
CFK's	99%	100%	+
Halonen	100%	100%	+
1,1,1-trichloorethaan	100%	100%	+

Tabel 30 Emissiereductie Verzuring basismetaalindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
SO ₂ -totaal	54%	90%	-
NO _x -totaal	20%	90%	-
NH ₃	77%	83%	-
Koolwaterstoffen (VOS)	56%	30%	++

Tabel 31 Emissiereductie Verspreiding naar Lucht basismetaalindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Arseen	64%	70%	-
Benzeen	85%	98%	-
Cadmium	57%	80%	-
Chroom	47%	90%	-
Dichloormethaan	46%	90%	-
Dioxines	94%	90%	+
Etheen	-264%	90%	-
Fenol en fenolaten	92%	50%	++
Fluoriden	29%	99%	-
Formaldehyde	100%	90%	++
Koolmonoxide	49%	90%	-
Koper	48%	80%	-
Kwik	-2525%	70%	-
Lood	47%	70%	-
Stof (fijn)	77%	95%	-
Tolueen	96%	90%	++
Totaal PAK's (10 van VROM)	95%	99%	+
Trichlooretheen	100%	50%	++
Zink	69%	80%	-
Zwavelwaterstof	61%	90%	-

Tabel 32 Emissiereductie Verspreiding naar Water basismetaalindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Arseen	22%	50%	-
Benzeen	100%	90%	++
Cadmium	86%	90%	+
Chroom	97%	85%	++
Dioxines	100%	90%	++
Fenol en fenolaten	100%	90%	++
Koper	87%	80%	++
Kwik	90%	70%	++
Lood	93%	70%	++
Nikkel	88%	80%	++
Tolueen	99%	90%	++
Totaal PAK's (6 van Borneff)	100%	90%	++
Zink	95%	80%	++
Zwavelwaterstof	100%	90%	++

Toelichting:

* geen emissies door bedrijfstak

Tabel 33 Emissiereductie Vermesting basismetaalindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Stikstof (totaal N)	74%	75%	+
Fosfor (P)	-1%*	95%	-

Toelichting:

* Opgemerkt wordt dat voor de basismetaalindustrie geen werkelijke (betrouwbare) gegevens over de emissie van fosfor zijn in 1985. Daarom zijn als basisjaar de gegevens uit 1995 als representatief beschouwd.

Bijlage E Bedrijfstakspecifieke resultaten chemische industrie

De onderstaande tabellen geven de onderlinge cijfers voor de bedrijfstakgegevens die betrekking hebben op de emissiegegevens van de chemische industrie. Voor de bedrijfstakgegevens van de overige thema's en onderwerpen wordt verwezen naar de desbetreffende jaarrapportage.

Toelichting bij de tabellen:

- de gerealiseerde reductie in het verslagjaar blijft meer dan 5% achter op de IMT.
- + de gerealiseerde reductie in het verslagjaar verschilt 5% of minder (naar boven of naar beneden) met de IMT.
- ++ de gerealiseerde reductie in het verslagjaar is meer dan 5% groter dan de IMT.

Tabel 34 Emissiereductie Verandering van Klimaat chemische industrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
1,1,1-trichloorethaan	100%	100%	+
CFK's	100%	100%	+
Halonen	100%	100%	+
Tetrachloormethaan	99%	100%	+

Tabel 35 Emissiereductie Verzuuring chemische industrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
NH ₃	71%	83%	-
NO _x -totaal	74%	90%	-
SO ₂ -totaal	88%	90%	+
Totaal VOS (exclusief methaan)	49%	30%	++

Tabel 36 Emissiereductie Verspreiding naar Lucht chemische industrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
1,2-Dichloorethaan	98%	90%	++
Acroleine (acrylaldehyde)	93%	90%	+
Acrylonitril	98%	97%	+
Benzeen	87%	98%	-
Cadmium	-174%	80%	-
Chroom	97%	90%	++
Dichloormethaan	94%	90%	+
Dioxines en furanen (PCDD's en PCDF's) (g)	99%	90%	++
Etheen	77%	90%	-
Ethyleenoxide (oxiraan)	95%	95%	+
Fenol en fenolaten	75%	50%	++
Fluoriden	78%	99%	-
Formaldehyde	97%	90%	++
Koolmonoxide	16%	90%	-
Koper	79%	80%	+
Kwik	100%	70%	++
Lood	73%	70%	+
Nikkel	92%	80%	++
Stof (fijn)	87%	95%	-
Styreen	97%	60%	++
Tetrachlooretheen (PER)	100%	99%	+
Tolueen	92%	90%	+
Totaal chloorbenzenen	59%	90%	-
Totaal PAK's (10 van VROM)	97%	99%	+
Trichlooretheen	98%	50%	++
Trichloormethaan (chloroform)	99%	90%	++
Vinylchloride	94%	90%	+
Zink	77%	80%	+
Zwavelwaterstof	97%	90%	++

Tabel 37 Emissiereductie Verspreiding naar Water chemische industrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
1,1,1-trichloorethaan	100%	99%	+
1,2-Dichloorethaan	96%	90%	++
Acrylonitril	100%	90%	++
Arseen	94%	50%	++
Asbest	100%	50%	++
Benzeen	100%	90%	++
Cadmium	99%	90%	++
Chloorfenolen (pentachloorfenol)	100%	99%	+
Chroom	97%	85%	++
Dichloormethaan	79%	50%	++
Dioxines en furanen (PCDD's en PCDF's)	91%	90%	+
Dithiocarbamaten	100%	99%	+
Drins	100%	99%	+
Fenol en fenolaten	96%	90%	++
Formaldehyde	98%	90%	++
Ftalaatesters	100%	90%	++
Hexachloorbenzeen	100%	90%	++
Hexachloorbutadieen	99%	99%	+
Koper	88%	80%	++
Kwik	99%	70%	++
Lood	92%	70%	++
Nikkel	90%	80%	++
Olie	99%	90%	++
Organische tinverbindingen	100%	90%	++
Styreen	99%	90%	++
Tetrachlooretheen (PER)	99%	98%	+
Tetrachloormethaan	100%	99%	+
Tolueen	100%	90%	++
Totaal PAK's (6 van Borneff)	100%	90%	++
Trichloorbenzeen	100%	90%	++
Trichlooretheen	99%	95%	+
Trichloormethaan	99%	90%	++
Zink	89%	80%	++

Tabel 38 Emissiereductie Vermesting chemische industrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Stikstof (totaal N)	75%	75%	+
Fosfor (P)	99%	90%	++

Bijlage F Bedrijfstakspecifieke resultaten textiel- en tapijtindustrie

De onderstaande tabellen geven de onderliggende cijfers voor de bedrijfstakgegevens die betrekking hebben op emissiegegevens van de textiel- en tapijtindustrie. Voor de bedrijfstakgegevens van de overige thema's en onderwerpen wordt verwezen naar de desbetreffende jaarrapportage.

Toelichting bij de tabellen:

- de gerealiseerde reductie in het verslagjaar blijft meer dan 5% achter op de IMT.
- + de gerealiseerde reductie in het verslagjaar verschilt 5% of minder (naar boven of naar beneden) met de IMT.
- ++ de gerealiseerde reductie in het verslagjaar is meer dan 5% groter dan de IMT.

Tabel 39 Emissiereductie Verandering van Klimaat (niet MJA-bedrijven en 1 WMJV) textiel- en tapijtindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Aardgas (m ³)	40%	n.v.t.	n.v.t.
Elektriciteit (kWh)	-83%	n.v.t.	n.v.t.
Emissie CO ₂ (ton/jaar)	35%	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 40 Emissiereductie Verzuring textiel- en tapijtindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Koolwaterstoffen (VOS)	26%	30%	+
SO ₂ -totaal	83%	90%*	-
NO _x -totaal	63%	90%*	-
NH ₃	81%	83%*	+

Toelichting:

- * De emissie van deze stof in de textiel- en tapijtindustrie is minder dan 1% van de emissie van de industrie als geheel.

Tabel 41 Emissiereductie Verspreiding naar Lucht textiel- en tapijtindustrie

Stof	Emissiereductie 2004 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2004
Benzeen	99%	97%*	+
Chloorbenzenen**	100%	90%	++
Chloorfenolen**	100%	90%	++
Etheen	76%	90%*	-
Koolmonoxide	-19%	90%*	-
Stof (fijn)	94%	95%*	+
Styreen	92%	60%	++
Tetrachlooretheen (PER)	100%	99%	+
Tolueen	95%	90%*	+
Trichlooretheen	96%	50%	++

Toelichting:

- * De emissie van deze stof in de textiel- en tapijtindustrie is minder dan 1% van de emissie van de industrie als geheel.

** In de textiel- en tapijtindustrie worden geen hulpmiddelen meer toegepast die chloorfenolen of chloorbenzenen bevatten. De doelstelling is bereikt. Deze stoffen worden niet meer gemonitord in de VGR's.

Tabel 42 Teruggehouden en niet teruggehouden overmaat kleurstofconcentraten en overig kleurstofhoudend afvalwater (textiel- en tapijtindustrie)

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van 1996	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Totaal ontstaan overmaat kleurstofconcentraten	-49%	n.v.t.	n.v.t.
Teruggehouden overmaat kleurstofconcentraten	-125%	n.v.t.	n.v.t.
Niet teruggehouden kleurstofconcentraten via afvalwater geloosd	3%	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 43 Massabalans overmaat kleurstofconcentraten (textiel- en tapijtindustrie)

Wijze van verwerking	1996		2005		2010	
	ton	%	ton*	%	ton*	%
Totaal overmaat kleurstofconcentraten	3350	100	6689	100	4599 (68)	100
Totaal teruggehouden kleurstofconcentraten	1431	43	3227	48	2626 (49)	57
Hergebruik	554	39	2162	67	731 (23)	28
Verwerking (in eigen beheer)	245	17	157	5	739 (3)	28
Afvoer naar verwerker zonder concentreren in eigen beheer	633	44	908	28	1156 (22)	44
Lozing via afvalwater	1918	57	3461	52	1973 (20)	43

Toelichting:

* Getallen tussen () geven de hoeveelheid kleurstof aan.

Tabel 44 Overig kleurstofhoudend afvalwater (textiel- en tapijtindustrie)

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van 1996	Emissiereductie 2005 ten opzichte van 1999
Overig kleurstofhoudend afvalwater (m ³)	68%	59%
Overig kleurstofhoudend afvalwater (kg)	NB	51%

Toelichting:

NB: niet bekend wegens ontbreken gegevens 1996.

Tabel 45 Aantal grond- en hulpstoffen in de textiel- en tapijtindustrie

Wijze van verwerking	2005
In gebruik	2755
Categorie A	170
Categorie B	801
Categorie C	107
Geen informatie	1677(61%)

Toelichting:

* Er is geen rekening gehouden met dubbeltellingen als bedrijven dezelfde grond- en hulpstoffen gebruiken.

Bijlage G Bedrijfstakspecifieke resultaten zuivelindustrie

De onderstaande tabellen geven de onderlinge cijfers voor de bedrijfstakgegevens die betrekking hebben op de emissiegegevens van de zuivelindustrie. Voor de bedrijfstakgegevens van de overige thema's en onderwerpen wordt verwezen naar de desbetreffende jaarrapportage.

Toelichting bij de tabellen:

- de gerealiseerde reductie in het verslagjaar blijft meer dan 5% achter op de IMT.
- + de gerealiseerde reductie in het verslagjaar verschilt 5% of minder (naar boven of naar beneden) met de IMT.
- ++ de gerealiseerde reductie in het verslagjaar is meer dan 5% groter dan de IMT.

Tabel 46 Emissiereductie Verandering van Klimaat (uit geregenereerde voorraden) zuivelindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
HCFK's	58%	n.v.t.	n.v.t.
CFK's	100%	n.v.t.	n.v.t.
Halonen	100%	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 47 Emissiereductie Verzuring zuivelindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
SO ₂ -totaal	96%	100%	+
NO _x -totaal	62%	90%	-

Tabel 48 Emissiereductie Verspreiding naar Lucht zuivelindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Stof (fijn)	95%	95%	+

Tabel 49 Emissiereductie Vermesting zuivelindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Stikstof (totaal N)	83%	75%	++
Fosfaten (totaal P)	78%	95%	-

Bijlage H Bedrijfstakspecifieke resultaten papier- en kartonindustrie

De onderstaande tabellen geven de onderliggende cijfers voor de bedrijfstakgegevens die betrekking hebben op emissiegegevens van de papier- en kartonindustrie. Voor de bedrijfstakgegevens van de overige thema's en onderwerpen wordt verwezen naar de desbetreffende jaarrapportage.

Toelichting bij de tabellen:

- de gerealiseerde reductie in het verslagjaar blijft meer dan 5% achter op de IMT.
- + de gerealiseerde reductie in het verslagjaar verschilt 5% of minder (naar boven of naar beneden) met de IMT.
- ++ de gerealiseerde reductie in het verslagjaar is meer dan 5% groter dan de IMT.

Tabel 50 Emissiereductie Verzuring papier- en kartonindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
SO ₂ -totaal	81%	90%	-
NO _x –totaal	36%	90%	-
NH ₃	78%	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 51 Emissiereductie Verspreiding naar Lucht papier- en kartonindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Formaldehyde	82%	90%	-
Koolmonoxide	-163%	90%	-
Stof (fijn)	99%	95%	+

Tabel 52 Emissiereductie Verspreiding naar Water papier- en kartonindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Chroom	62%	85%	-
Koper	67%	80%	-
Kwik	51%	70%	-
Lood	57%	70%	-
Zink	26%	80%	-

Tabel 53 Emissiereductie Vermesting papier- en kartonindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
Stikstof (totaal)	39%	75%	-
Fosfor (P)	61%	95%	-

Bijlage I Bedrijfstakspecifieke resultaten olie- en gaswinnings-industrie

De onderstaande tabellen geven de onderliggende cijfers voor de bedrijfstakgegevens die betrekking hebben op emissiegegevens van de olie- en gaswinningsindustrie. Voor de bedrijfstakgegevens van de overige thema's en onderwerpen wordt verwezen naar de desbetreffende jaarrapportage.

Toelichting bij de tabellen:

- de gerealiseerde reductie in het verslagjaar ligt meer dan 5% achter op de IMT.
- + de gerealiseerde reductie in het verslagjaar verschilt 5% of minder (naar boven of naar beneden) met de IMT.
- ++ de gerealiseerde verbetering in het verslagjaar is meer dan 5% groter dan de IMT.

Tabel 54 Emissiereductie Verandering van klimaat olie- en gaswinningsindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
CFK's	100%	100%	+
HCFK's	89%	80%	++
Halonen*	93%	100%*	-

Toelichting:

* Voor halonen is geen IMT vastgelegd, anders dan 'het vervangen door alternatieven'.

Tabel 55 Emissiereductie Verandering van klimaat olie- en gaswinningsindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
SO ₂ -totaal	74%	90%	-
NO _x -totaal*	33%	90%*	-

Toelichting:

* Door de industrie is in het Milieuconvenant van 1995 aangetekend dat voor wat betreft NO_x een reductiepercentage van 10-20% realistisch is op basis van de (huidige) Stand der Techniek.

Tabel 56 Emissiereductie Verandering van klimaat olie- en gaswinningsindustrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar 2000	VOS-Reductieplan	Realisatie VOS- Reductieplan in 2005
VOS	24%	30%	-

Bijlage J Bedrijfstakspecifieke resultaten rubber- en kunststof-verwerkende industrie

De onderstaande tabellen geven de onderliggende cijfers voor de bedrijfstakgegevens die betrekking hebben op emissiegegevens van de papier- en kartonindustrie. Voor de bedrijfstakgegevens van de overige thema's en onderwerpen wordt verwezen naar de desbetreffende jaarrapportage.

Toelichting bij de tabellen:

- de gerealiseerde reductie in het verslagjaar blijft meer dan 5% achter op de IMT.
- + de gerealiseerde reductie in het verslagjaar verschilt 5% of minder (naar boven of naar beneden) met de IMT.
- ++ de gerealiseerde reductie in het verslagjaar is meer dan 5% groter dan de IMT.

Tabel 57 Emissiereductie Verandering van klimaat rubber- en kunststofverwerkende industrie

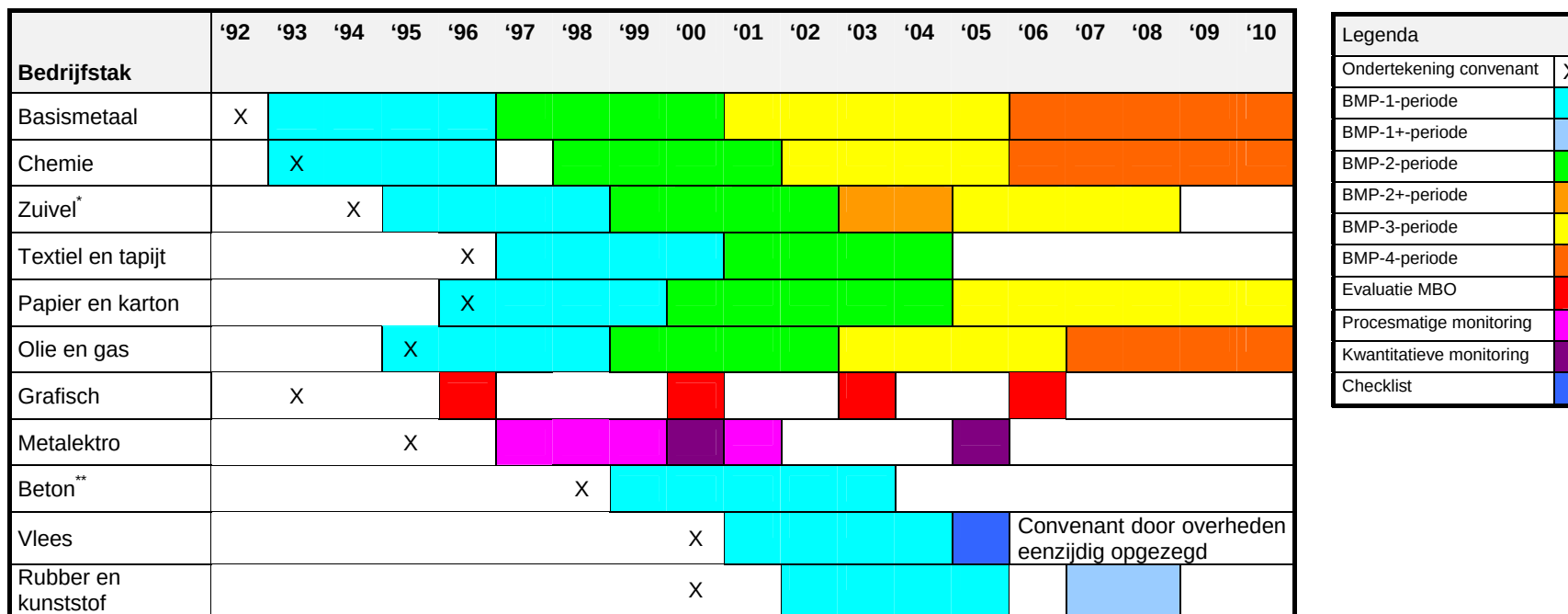
Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
HCFK's	100%	80%	++

Tabel 58 Emissiereductie Verzuuring rubber- en kunststofverwerkende industrie

Stof	Emissiereductie 2005 ten opzichte van basisjaar	IMT-2010	Realisatie IMT-2010 in 2005
VOS (exclusief Methaan)	-17%	30%	-

Bijlage K Overzicht stand van zaken bedrijfstakken

Figuur 3 Stand van zaken bedrijfstakken

*De BMP-3 periode van de zuivelindustrie is feitelijk een BedrijfsEnergie- en MilieuPlan, een integratie van BMP's en energie meerjarenplannen.

**Het convenant van de betonindustrie had als enige een kortere looptijd waardoor dit convenant is afgelopen in 2003.